

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 11 września 2024 r.

K-2.1611.2.2024.SR

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Prawdliwość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja.2. Prawdliwość realizacji budżetu w układzie zadaniowym.3. Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem.4. Prawdliwość ponoszenia wydatków.5. Prawdliwość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje.6. Prawdliwość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych¹ oraz zamówień o wartości poniżej 130 000 zł.7. Terminowość oraz prawidłowość załatwiania spraw.8. Prawdliwość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych skierowanych do Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty przez zewnętrzne jednostki kontrolne.9. Zarządzanie zasobami ludzkimi w Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ze szczególnym uwzględnieniem Standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Zachodniopomorski Kurator Oświaty ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Okres objęty kontrolą	Od 1.01.2023 r. do 8.04.2024 r.
Osoby pełniące funkcję organu w okresie objętym kontrolą	Pani Katarzyna Koszewska – powołana z dniem 18 grudnia 2022 r. Pan Paweł Palczyński – powołany z dniem 13 lutego 2024 r.
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: – Oddziału Koordynacji i Realizacji Kontroli: <ol style="list-style-type: none">1) Pani Sylwia Rzymaska – główny specjalista (kierownik zespołu kontrolnego),2) Pani Monika Leńczuk-Janus – starszy inspektor wojewódzki,3) Pan Grzegorz Dzik – starszy inspektor;

¹ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605).

	<ul style="list-style-type: none"> – Oddziału Kontroli Finansowej: <ul style="list-style-type: none"> 1) Pani Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki, 2) Pani Katarzyna Karczyńska – starszy inspektor.
Nr upoważnienia	Nr 27/24 z dnia 4.04.2024 r.
Podstawy prawne przeprowadzenia kontroli	<ul style="list-style-type: none"> – art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), – art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190), – art. 175 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634).
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, celowość, oszczędność i gospodarność, rzetelność oraz efektywność
Rodzaj kontroli	planowa
Termin kontroli	8-19.04.2024 r.
Spis treści:	
Informacje ogólne..... 3	
Obszar nr 1 – Prawdliwość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja. 4	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości. 14	
Obszar nr 2 – Prawdliwość realizacji budżetu w układzie zadaniowym. 16	
Obszar nr 3 – Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem. 22	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień. 26	
Obszar nr 4 – Prawdliwość ponoszenia wydatków. 27	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości. 32	
Obszar nr 5 – Prawdliwość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje. 34	
Obszar nr 6 – Prawdliwość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy	
Prawo zamówień publicznych oraz zamówień o wartości poniżej 130 000 zł..... 37	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości. 40	
Obszar nr 7 – Terminowość oraz prawidłowość załatwiania spraw. 41	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości. 43	
Obszar Nr 8 – Prawdliwość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz	
weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZKO skierowanych przez zewnętrzne	
jednostki kontrolne. 44	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości. 51	
Obszar nr 9 – Zarządzanie zasobami ludzkimi w Kuratorium, ze szczególnym uwzględnieniem	
Standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej. 56	
Podsumowanie ustaleń..... 61	

Informacje ogólne.

Status prawny:

Zachodniopomorski Kurator Oświaty (zwany dalej *Kuratorem/ZKO*) jest organem zespolonej administracji rządowej, który wykonuje swoje zadania na obszarze województwa zachodniopomorskiego przy pomocy Kuratorium Oświaty w Szczecinie (zwanego dalej *Kuratorium/KO/Jednostką*). Zachodniopomorskim Kuratorem Oświaty jest Pan Paweł Palczyński, powołany na to stanowisko z dniem 13.02.2024 r.

Organizacja:

Kuratorium Oświaty działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900). Zarządzeniem nr 443/2010 Wojewoda Zachodniopomorski w dniu 10.08.2010 r. nadał Statut Kuratorium Oświaty w Szczecinie. Organizację wewnętrzną, szczegółowy zakres zadań, tryb pracy wydziałów oraz samodzielnych stanowisk pracy określa Regulamin Kuratorium Oświaty w Szczecinie (zwany dalej *regulaminem organizacyjnym*), wprowadzony Zarządzeniem nr 52/2013 ZKO z dnia 21 sierpnia 2013 r.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym w skład Kuratorium wchodzi wydziały i wyodrębnione jednoosobowe samodzielne stanowiska pracy:

- 1) Wydział Kształcenia Ogólnego i Specjalnego (*WKOS*), w skład którego wchodzi:
 - Oddział Wydziału Kształcenia Ogólnego i Specjalnego w Nowogardzie (*WKOS-N*);
- 2) Wydział Kształcenia Branżowego i Niepublicznego (*WKBN*);
- 3) Wydział Wspierania Edukacji, Analiz i Strategii (*WWEAS*);
- 4) Wydział Pragmatyki Zawodowej Nauczycieli (*WPZN*);
- 5) Wydział Administracji i Kadr (*WAK*), w skład którego wchodzi:
 - Zespół Administracji,
 - Zespół Informatyczny,
 - Zespół Obsługi;
- 6) Wydział Finansowo – Księgowy (*WFK*);
- 7) Radca Prawny (*RP*);
- 8) Wydział Informacji i Promocji (*WIP*);
- 9) Samodzielne stanowisko pracy ds. obronnych i informacji niejawnych (*OIN*);
- 10) Delegatura w Koszalinie (*DK*), w skład której wchodzi:
 - Oddział zamiejscowy Delegatury w Koszalinie (*DKO*).

Zadania:

W zakresie czynności wynikających z pełnienia funkcji organu rządowej administracji zespolonej w województwie, Kurator:

- 1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami znajdującymi się na terenie województwa zachodniopomorskiego, ujętymi w aktualnym Systemie Informacji Oświatowej, a których wykaz stanowi załącznik Nr 1 do regulaminu organizacyjnego;
- 2) wykonuje inne zadania spoza nadzoru pedagogicznego;
- 3) wydaje decyzje administracyjne oraz zarządzenia w sprawach określonych w ustawie;
- 4) inicjuje i koordynuje działania związane z doskonaleniem nauczycieli;
- 5) współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego;
- 6) nostryfikuje i legalizuje świadectwa i dyplomy oraz dokonuje apostille.

W zakresie czynności związanych z kierowaniem jednostką organizacyjną, Kurator:

- 1) ustala organizację i zasady funkcjonowania Kuratorium i - w tym zakresie - wydaje zarządzenia;
- 2) koordynuje i nadzoruje pracę Kuratorium;
- 3) nadzoruje i koordynuje realizację budżetu jednostki;
- 4) kształtuje politykę kadrową.

Źródła finansowania:

Kurator jest dysponentem środków budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego III stopnia. Źródłem finansowania Kuratorium były środki finansowe w kwocie 11 969 000,00 zł² z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego ustanowionego Zarządzeniem nr 37/2023³ i zmienionego Zarządzeniem nr 226/2023⁴. W wyniku dokonanych przesunięć w planie budżetu Wojewody budżet w kontrolowanych rozdziałach 80136, 80195, 85416 na koniec 2023 r. zwiększył się o kwotę 450 680,22 zł oraz środki otrzymane z rezerw celowych budżetu państwa (poz. 11, poz. 27, poz. 26, poz. 44) w kwocie 2 217 515,00 zł. Plan po zmianach na koniec 2023 r. wyniósł 14 637 195,22 zł. Na dzień 31.12.2023 r. wydatkowano środki w kwocie 14 636 471,19 zł. Środki uruchomione z rezerw celowych zostały w pełni wykorzystane do końca 2023 r. Zaplanowane i wydatkowane w 2023 r. kwoty z powyższych źródeł przedstawiono w tabeli.

Tabela nr 1

Źródła finansowania w 2023 r.	Plan po zmianach na dzień 31.12.2023 r.	Wydatkowanie środków w 2023 r.
Budżet Wojewody Zachodniopomorskiego, w tym:	14 637 195,22 zł	14 636 471,19 zł
– rezerwa celowa (poz. 11)	838 800,00 zł	838 800,00 zł
– rezerwa celowa (poz. 26)	13 116,00 zł	13 116,00 zł
– rezerwa celowa (poz. 27)	12 533,00 zł	12 533,00 zł
– rezerwa celowa (poz. 44)	1 353 066,00 zł	1 353 066,00 zł

(dowód: akta kontroli: str. 135-137)

Obszar nr 1 – Prawidłowość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja.

Podstawa prawna	<ol style="list-style-type: none">1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270).2. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120).3. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 104).4. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 ze zm., Dz. U. z 2023 r., poz. 2505 ze zm.).
------------------------	--

Osoba udzielająca wyjaśnień	Pan Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty
------------------------------------	--

Ustalenia kontroli:

1.1. Plan finansowy i jego zmiany oraz wykonanie.

² Nie uwzględniono kwoty dotacji celowej w wysokości 5 107 000,00 zł, która została ujęta w budżecie wojewody.

³ Zarządzenie nr 37/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, zwane dalej *Zarządzeniem nr 37/2023*.

⁴ Zarządzenie nr 226/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 18 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, zwane dalej *Zarządzeniem nr 226/2023*.

Plan finansowy Kuratorium na 2023 r.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 37/2023 zmienionym Zarządzeniem nr 226/2023 plan finansowy wydatków KO ustalono ustawą budżetową na 2023 r. w kwocie **17 076 000,00 zł**⁵. Środki zostały przyznane na realizację zadań w ramach działu 801 Oświata i wychowanie w rozdziale:

- **80136** – "Kuratoria Oświaty" - **11 319 000,00 zł**,
- 80146 – „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli” – 3 050 000,00 zł (w całości stanowiące dotację celową z budżetu państwa),
- **80195** – „Pozostała działalność” – **650 000,00 zł**,
- 85412 – „Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży” – 2 057 000,00 zł (w całości stanowiące dotację celową z budżetu państwa),
- **85416** – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym” – nie zaplanowano (**0 zł**).

W wyniku zmian w planie na koniec 2023 r. plan po zmianach wyniósł ogółem 114 599 513,83 zł, z tego w dziale:

- 801 Oświata i wychowanie – 103 146 369,83 zł⁶,
- 854 Edukacyjna opieka wychowawcza – 11 453 144,00 zł⁷.

W dalszej części przedstawiono jedynie plan wydatków, zmiany w planie i wykonanie wydatków w rozdziałach objętych kontrolą tj. 80136, 80195 oraz 85416. Łącznie w kontrolowanych rozdziałach (80136, 80195, 85416) zaplanowano kwotę **11 969 000,00 zł**. W trakcie roku budżetowego w ramach jedenastu decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego i piętnastu zarządzeń ZKO dokonano zmian w planie finansowym w rozdziałach 80136, 80195, 85416. Plan finansowy wydatków budżetowych KO zwiększył się o kwotę 2 668 195,22 zł (zwiększenie o 18,23%) i po zmianach wyniósł 14 637 195,22 zł, z tego w rozdziale:

- 80136 – "Kuratoria Oświaty" – 13 032 746,22 zł,
- 80195 – „Pozostała działalność” – 765 649,00 zł,
- 85416 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym” – 838 800,00 zł.

Szczegóły w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 2

Rozdział	Paragraf	Plan wg ustawy budżetowej na 2023 r. (na podstawie zarządzenia WZ nr 37/2023)	Plan wg ustawy budżetowej na 2023 r. (na podstawie zarządzenia WZ nr 226/2023)	Plan (po zmianach) na dzień 31.12.2023 r.	Zaangażowanie wydatków na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie wydatków
80136	3020	8 000,00 zł	8 000,00 zł	7 677,24 zł	7 677,24 zł	7 677,24 zł
	4000	1 132 000,00 zł	1 132 000,00 zł	1 407 678,15 zł	0,00 zł	0,00 zł
	4010	979 000,00 zł	994 000,00 zł	1 302 500,00 zł	1 302 336,63 zł	1 302 336,63 zł
	4020	6 596 000,00 zł	6 697 000,00 zł	7 505 317,85 zł	7 505 220,46 zł	7 505 220,46 zł
	4040	597 000,00 zł	597 000,00 zł	478 084,15 zł	478 084,15 zł	478 084,15 zł
	4110	1 360 000,00 zł	1 378 000,00 zł	1 488 000,00 zł	1 487 890,98 zł	1 487 890,98 zł
	4120	158 000,00 zł	160 000,00 zł	129 766,00 zł	129 690,56 zł	129 690,56 zł
	4140	0,00 zł	0,00 zł	142 098,00 zł	142 098,00 zł	142 098,00 zł
4170	15 000,00 zł	15 000,00 zł	13 608,20 zł	13 608,20 zł	13 608,20 zł	

⁵ Zakres kontroli nie obejmuje wydatkowania dotacji celowej.

⁶ Dotyczy rozdziałów: 80101, 80102, 80103, 80104, 80105, 80106, 80115, 80117, 80120, 80121, 80132, 80134, 801136, 80146, 80148, 80149, 80150, 80153, 80195.

⁷ Dotyczy rozdziałów: 85412, 85415, 85416.

	4210	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	380 279,20 zł	380 279,20 zł
	4220	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	13 303,49 zł	13 303,49 zł
	4260	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	239 326,84 zł	239 326,84 zł
	4270	20 000,00 zł	20 000,00 zł	18 475,79 zł	18 475,79 zł	18 475,79 zł
	4280	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	4 940,80 zł	4 940,80 zł
	4300	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	519 298,09 zł	519 298,09 zł
	4360	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	29 530,46 zł	29 530,46 zł
	4390	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	200,00 zł	200,00 zł
	4400	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	220 632,80 zł	220 632,80 zł
	4410	100 000,00 zł	100 000,00 zł	56 010,00 zł	56 003,66 zł	56 003,66 zł
	4420	1 000,00 zł	1 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	4430	17 000,00 zł	17 000,00 zł	17 878,00 zł	17 878,00 zł	17 878,00 zł
	4440	168 000,00 zł	168 000,00 zł	178 596,95 zł	178 596,95 zł	178 596,95 zł
	4480	1 000,00 zł	1 000,00 zł	308,00 zł	308,00 zł	308,00 zł
	4550	15 000,00 zł	15 000,00 zł	2 850,00 zł	2 850,00 zł	2 850,00 zł
	4610	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 120,00 zł	1 120,00 zł	1 120,00 zł
	4710	15 000,00 zł	15 000,00 zł	25 977,89 zł	25 977,89 zł	25 977,89 zł
	6060	0,00 zł	0,00 zł	256 800,00 zł	256 694,00 zł	256 694,00 zł
	Razem 80136	11 183 000,00 zł	11 319 000,00 zł	13 032 746,22 zł	13 032 022,19 zł	13 032 022,19 zł
80195	3030	12 000,00 zł	12 000,00 zł	10 833,66 zł	10 833,66 zł	10 833,66 zł
	3040	200 000,00 zł	200 000,00 zł	204 000,00 zł	204 000,00 zł	204 000,00 zł
	3050	15 000,00 zł	15 000,00 zł	16 521,30 zł	16 521,30 zł	16 521,30 zł
	4000	127 000,00 zł	127 000,00 zł	254 332,64 zł	0,00 zł	0,00 zł
	4110	35 000,00 zł	35 000,00 zł	35 000,40 zł	35 000,40 zł	35 000,40 zł
	4120	5 000,00 zł	5 000,00 zł	3 136,00 zł	3 136,00 zł	3 136,00 zł
	4170	256 000,00 zł	256 000,00 zł	241 165,00 zł	241 165,00 zł	241 165,00 zł
	4210	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	122 350,58 zł	122 350,58 zł
	4220	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	3 683,32 zł	3 683,32 zł
4300	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	128 298,74 zł	128 298,74 zł	
4710	0,00 zł	0,00 zł	660,00 zł	660,00 zł	660,00 zł	
	Razem 80195	650 000,00 zł	650 000,00 zł	765 649,00 zł	765 649,00 zł	765 649,00 zł
85416	3240		0,00 zł	838 800,00 zł	838 800,00 zł	838 800,00 zł
	Razem 85416	0,00 zł	0,00 zł	838 800,00 zł	838 800,00 zł	838 800,00 zł
	Razem	11 833 000,00 zł	11 969 000,00 zł	14 637 195,22 zł	14 636 471,19 zł	14 636 471,19 zł

(dowód: akta kontroli: str. 140-142)

Wykonanie planu na dzień 31.12.2023 r. wyniosło 14 636 471,19 zł, tj. wydatkowano o 724,03 zł mniej niż zaplanowano na dzień 31.12.2023 r., co stanowi prawie 100,00% zaplanowanych środków finansowych, z tego w rozdziale:

- 80136 – "Kuratoria Oświaty" – 13 032 022,19 zł,
- 80195 – „Pozostała działalność” – 765 649,00 zł,
- 85416 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym” – 838 800,00 zł.

Struktura wydatków budżetowych Kuratorium w 2023 r.

Rozdział 80136 - "Kuratoria Oświaty".

W ramach rozdziału 80136 najwyższe wydatki poniesiono na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi w kwocie 10 903 222,78 zł (83,66% poniesionych wydatków). Pozostałe wydatki w rozdziale 80136 przeznaczone były na bieżące funkcjonowanie i realizację zadań Kuratorium w kwocie 1 864 428,17 zł (14,31% wydatków), świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 7 677,00 zł (0,06% wydatków) oraz wydatki majątkowe w kwocie 256 634,00 zł (1,97% wydatków). Strukturę zrealizowanych wydatków bieżących i majątkowych w rozdziale 80136 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 3

Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r.	% wykonania planu	Struktura % wykonania wydatków
Świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz inne równoważniki i ekwiwalenty (§ 3020)	7 677,24 zł	7 677,24 zł	100,00%	0,06%
Wynagrodzenia plus pochodne (§§ 4010-4120)*	10 903 668,00 zł	10 903 222,78 zł	100,00%	83,66%
Pozostałe wydatki bieżące (§ 4140, § 4170, §§ 4210-4710)	1 864 600,98 zł	1 864 428,17 zł	99,99%	14,31%
Wydatki majątkowe (§ 6060)	256 800,00 zł	256 694,00 zł	99,96%	1,97%
Razem	13 032 746,22 zł	13 032 022,19 zł	99,99%	100,00%

* Kwota ujęte w tej pozycji obejmuje pochodne w kwocie 319,42 zł (ujęte w § 4110) od wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych ujętych w § 4170.

(dowód: akta kontroli: str. 143,146-147)

Rozdział 80195 – „Pozostała działalność”.

W rozdziale tym zaewidencjonowano wydatki związane z dodatkowymi zadaniami realizowanymi przez Kuratorium. W ramach rozdziału 80195 poniesiono wydatki na działalność bieżącą m.in. na wynagrodzenia ekspertów za udział w pracach komisji kwalifikacyjnej na stopień nauczyciela dyplomowanego, przewodniczącego komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli i jego zastępców, przewodniczących składów orzekających oraz rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców, nagrody na konkursy przedmiotowe i tematyczne, artykuły spożywcze na uroczystość wręczenia dyplomów stypendystom, usługi gastronomiczne, transportowe, najmu w kwocie 496 157,64 zł (64,80% poniesionych wydatków) oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych dotyczące zwrotu kosztów dojazdu ekspertów zasiadających w komisjach kwalifikacyjnych na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego oraz świadków uczestniczących w postępowaniach dyscyplinarnych dla nauczycieli, nagrody dla nauczycieli i zasądzone renty w kwocie 231 354,96 zł (30,22% wydatków) wraz z pochodnymi od przyznanych nagród dla nauczycieli w kwocie 38 136,40 zł (4,98% wydatków). Szczegóły dotyczące rodzajów poniesionych wydatków w rozdziale 80195 znajdują się w aktach kontroli. Strukturę zrealizowanych wydatków bieżących w rozdziale 80195 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4

Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r.	% wykonania planu	Struktura % wykonania wydatków
Świadczenia na rzecz osób fizycznych, nagrody ZKO dla nauczycieli i zasądzone renty (§§ 3030-3050)	231 354,96 zł	231 354,96 zł	100,00%	30,22%
Pochodne od wypłaconych nagród dla nauczycieli (§§ 4110-4120)*	38 136,40 zł	38 136,40 zł	100,00%	4,98%
Pozostałe wydatki bieżące (§ 4170, §§ 4210-4710)	496 157,64 zł	496 157,64 zł	100,00%	64,80%
Razem	765 649,00 zł	765 649,00 zł	100,00%	100,00%

* Pochodne od nagród ujętych w § 3040.

(dowód: akta kontroli: str. 144-145, 2095-2097)

Rozdział 85416 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym”.

W ramach rozdziału 85416 poniesiono wydatki na stypendia dla uczniów w kwocie 838 800,00 zł, co stanowi 100,00% wydatków poniesionych w tym rozdziale. Zrealizowane wydatki w rozdziale 85416 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 5

Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r.	% wykonania planu	Struktura % wykonania wydatków
Stypendia dla uczniów (§ 3240)	838 800,00 zł	838 800,00 zł	100,00%	100,00%
Razem	838 800,00 zł	838 800,00 zł	100,00%	100,00%

Sprawozdanie Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. zostało złożone w dniu 05.02.2024 r. w wymaganym terminie określonym w załączniku nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów ws. sprawozdawczości budżetowej⁸. W dniu 21.03.2023 r. przekazano również korektę sprawozdania Rb-28. W trakcie kontroli zweryfikowano dane wykazane w korekcie sprawozdania budżetowego Rb-28 z ewidencją księgową. Stwierdzono, że dane wykazane w sprawozdaniu są zgodne z kwotami widniejącymi w ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli: str. 138-142)

Prawidłowość dokonywania zmian w planie wydatków.

W trakcie wykonywania budżetu KO w 2023 r. dokonano zmian w planie wydatków w rozdziałach 80136, 80195, 85416. Zmiany wprowadzono 11 decyzjami Wojewody Zachodniopomorskiego, co spowodowało zwiększenie planu finansowego KO o łączną kwotę 2 668 195,22 zł. Szczegóły dotyczące zmian w planie finansowym KO na podstawie wydanych decyzji przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6

L.p.	Numer Decyzji	z dnia	Rozdział	§	Zmiany w planie wydatków (zwiększenie/zmniejszenie)	Źródło finansowania	Przeznaczenie
1.	Decyzja Nr 134/2023	2023-04-04	80195	4000	5 742,00 zł	rez. cel. poz. 26	realizacja zadań w ramach Priorytetu 3 "Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025"
2.	Decyzja Nr 153/2023	2023-04-19	80136	4010	150 000,00 zł	rez. cel. poz. 44	wzrost od 01.01.2023 r. wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń oraz dla członków korpusu służby cywilnej, zatrudnionych w Kuratorium Oświaty w Szczecinie
			80136	4020	990 000,00 zł		
			80136	4110	196 000,00 zł		
			80136	4120	17 066,00 zł		
3.	Decyzja Nr 163/2023	2023-04-25	85416	3240	460 800,00 zł	rez. cel. poz. 11	sfinansowanie w okresie styczeń - czerwiec 2023 r. stypendiów Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych, przyznanych na rok szkolny 2022/2023 zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie stypendiów
4.	Decyzja Nr 231/2023	2023-05-25	80136	4000	-34 000,00 zł	ustawa budżetowa	sfinansowanie zakupu, instalacji i wdrożenia urządzenia (wraz ze wsparciem technicznym) służącego do zabezpieczenia sieci komputerowej oraz bezpiecznej i płynnej komunikacji
			80136	6060	34 000,00 zł		
5.	Decyzja Nr 292/2023	2023-06-26	80195	4000	12 533,00 zł	rez. cel. poz. 27	realizacja zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 ze zm., Dz. U. z 2024 r., poz. 454).

							2019-2023 (moduł 3), dotyczących wspierania organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków
6.	Decyzja Nr 374/2023	2023-08-02	80195	4000	7 374,00 zł	rez. cel. poz. 26	realizacja zadań wynikających z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 - "Aktywna tablica"
7.	Decyzja Nr 415/2023	2023-08-23	80136	6060	65 000,00 zł	ustawa budżetowa	zakup, instalacja i wdrożenie sprzętu teleinformatycznego wraz z oprogramowaniem
8.	Decyzja Nr 425/2023	2023-08-25	80136	6060	100 000,00 zł	ustawa budżetowa	zakup samochodu osobowego na potrzeby Kuratorium Oświaty w Szczecinie
9.	Decyzja Nr 443/2023	2023-09-05	80136	4000	102 200,00 zł	ustawa budżetowa	realizacja zadań statutowych
			80136	6060	57 800,00 zł		zakup samochodu
			80195	4170	30 000,00 zł		sfinansowanie wynagrodzeń członków komisji
			80195	4000	60 000,00 zł		zakup materiałów i usług związanych z konkursami
10.	Decyzja Nr 533/2023	2023-10-09	85416	3240	378 000,00 zł	rez. cel. poz. 11	sfinansowanie w okresie wrzesień - grudzień 2023 r. stypendiów Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych, przyznanych na rok szkolny 2022/2023 zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie stypendiów
11.	Decyzja Nr 583/2023	2023-10-20	80136	4000	35 680,22 zł	ustawa budżetowa	realizacja zadań statutowych

Na podstawie Zarządzenia nr 187/2020⁹ Kurator Oświaty posiadał upoważnienie do dokonywania zmian w planie finansowym w obrębie jednego rozdziału bez uwzględnienia wydatków majątkowych i dotacji. Zachodniopomorski Kurator Oświaty oraz w zastępstwie Zachodniopomorski Wicekurator Oświaty¹⁰ dokonali w 2023 r. przesunięć w planie wydatków budżetowych piętnastoma zarządzeniami wewnętrznymi. Zmian dokonywano w obrębie jednego rozdziału oraz nie dotyczyły one wydatków majątkowych i dotacji.

Kontrolujący dokonali sprawdzenia wysokości wykorzystanych środków budżetowych w poszczególnych rozdziałach i przypisanych do nich paragrafach na dzień 18.04.2023 r., 04.09.2023 r., 12.12.2023 r. i 21.12.2023 r. tj. na jeden dzień przed dokonaniem zmiany w planie wydatków:

- Decyzją WZ nr 153/2023 z dnia 19.04.2023 r.,
- Decyzją WZ nr 443/2023 z dnia 05.09.2023 r.,
- Zarządzeniem ZKO nr 64/2023 z dnia 13.12.2023 r.,
- Zarządzeniem ZKO nr 64/2023 z dnia 22.12.2023 r.

Nie stwierdzono przekroczenia zaplanowanych wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej przed zatwierdzeniem zmian w planie.

(dowód: akta kontroli: 148-246)

⁹ Zarządzenie nr 187/2020 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 6 lipca 2020 r. do dokonywania zmian w planach finansowych państwowych jednostek budżetowych, zwane dalej *Zarządzeniem nr 187/2020*.

¹⁰ W § 8 ust. 1 regulaminu KO (stan prawny na 11.04.2023 r.) ustalono, że: „W przypadku nieobecności Kuratora, jego kompetencje wykonuje Wicekurator, o którym mowa w § 7 ust. 2. Zakres zastępstwa tego Wicekuratora rozciąga się na wszystkie zadania i kompetencje Kuratora”.

1.2. Dochody.

Dochody za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Plan finansowy dochodów budżetowych Kuratorium, zgodnie z Zarządzeniem nr 226/2023, został ustalony w rozdziale 80136 Kuratoria Oświaty na kwotę **8 000,00 zł**.

Na tę okoliczność kontrolujący zapytali Kuratora, w jaki sposób ustalono kwoty planu dochodów budżetowych na 2023 r. w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej. Kurator poinformował, że: *Plan dochodów budżetowych na rok 2023 w zakresie wpływów z opłat z tytułu nostryfikacji świadectw szkolnych oraz wydawania duplikatów świadectw i dyplomów państwowych (§ 061) został ustalony w kwocie 4.000 zł, w oparciu o prognozowane wykonanie planu dochodów w tym paragrafie w roku 2022. [...] Plan dochodów budżetowych z tytułu opłat za akredytację placówek i ośrodków prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych oraz placówek doskonalenia nauczycieli (§ 062) w wysokości 4.000 zł ustalono w oparciu o liczbę podmiotów, którym w roku 2023 upływa termin posiadanych obecnie akredytacji i mogą wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie procedury akredytacyjnej [...].* Wyjaśnienia w tym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli, str. 247-249)

W 2023 r. wykonanie dochodów w rozdziale 80136 wyniosło **7 086,17 zł**, co stanowi **88,58%** planu dochodów. Plan i wykonanie dochodów w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej na dzień 31.12.2023 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 7

Klasyfikacja budżetowa			Opis paragrafu / Wpływy z tytułu:	Źródła dochodów	Plan dochodów	Dochody wykonane na dzień 31.12.2023 r.	% wykonanie planu na dzień 31.12.2023 r.
dział	rozdział	paragraf					
801	80136	0610	opłat egzekucyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	1/ nostryfikacja świadectw szkolnych 2/ wydawanie duplikatów świadectw i dyplomów państwowych	4 000,00 zł	5 531,79 zł	138,29%
		0620	opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości	opłaty za akredytację placówek i ośrodków prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych oraz placówek doskonalenia nauczycieli	4 000,00 zł	1 152,12 zł	28,80%
		0940	rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	rozliczenia dochodów dotyczące 2022 roku	0,00 zł	57,26 zł	-
		0950	kar i odszkodowań wynikających z umów	kary umowne	0,00 zł	345,00 zł	-
Razem					8 000,00 zł	7 086,17 zł	88,58%

(dowód: akta kontroli, str. 250-251)

Głównym źródłem dochodów Kuratorium pozyskanych w 2023 r. były w:

- 1) § 0610 wpływy z opłat z tytułu nostryfikacji świadectw szkolnych oraz wydawania duplikatów świadectw i dyplomów państwowych w kwocie **5 531,79 zł**,
- 2) § 0620 wpływy z tytułu opłat za akredytację placówek i ośrodków prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych oraz placówek doskonalenia nauczycieli w kwocie **1 152,12 zł**.

Dochody w tych dwóch paragrafach stanowią 94,32% wszystkich pozyskanych dochodów.

Dochody wykonane na koniec 2023 r. w § 0610 wyniosły 5 531,79 zł, podczas gdy w paragrafie tym zaplanowano dochody na poziomie 4 000,00 zł. Wykonanie w § 0610 stanowiło **138,29%** planu dochodów. Na tę okoliczność Kurator poinformował, że: [...] *Wykonanie założonej prognozy dochodów na § 061 uzależnione jest od liczby wniosków składanych w sprawie wydania powyższych dokumentów. Na dzień 31 grudnia 2023 r. na rachunek Kuratorium Oświaty w Szczecinie wpłynęło 212 opłat za wydanie duplikatu dokumentu [...].* Natomiast dochody w § 0620 wyniosły 1 152,12 zł, co stanowiło **28,80%** planu dochodów. Na tę okoliczność Kurator poinformował, że: [...] *Na dzień 31 grudnia 2023 r. do Kuratorium Oświaty w Szczecinie wpłynął jeden wniosek placówki doskonalenia nauczycieli o przyznanie akredytacji [...].* Wyjaśnienia w powyższym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli, str. 247-249)

Dochody nieplanowane zanotowano w §§ 0940 i 0950 na łączną kwotę 402,26 zł, co stanowi **5,68%** wszystkich pozyskanych dochodów. W związku z tym ZKO poinformował, że: [...] *Uzyskane dochody budżetowe na § 094 w wysokości 57,26 zł stanowią zwrot błędnego obciążenia Kuratorium Oświaty za konwerter i moduł RAD w roku 2022 (nota uznaniowa ORANGE). Natomiast uzyskane dochody budżetowe na § 095 w wysokości 345 zł stanowią kary umowne naliczone na podstawie zawartych umów cywilno - prawnych na opracowanie i recenzję zadań na etap rejonowy i wojewódzki konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych - obniżenie wynagrodzenia z tytułu niepoprawnego skonstruowania zadań.* Kontrolujący wyjaśnienia przyjęli.

(dowód: akta kontroli, str. 247-249)

Terminowość odprowadzania dochodów.

Kontroli terminowości odprowadzania dochodów Skarbu Państwa poddane zostały dochody uzyskane w ciągu jednego miesiąca – czerwca 2023 r. Kuratorium w badanym okresie pozyskało dochody z opłat z tytułu nostryfikacji świadectw szkolnych oraz wydawania duplikatów świadectw i dyplomów państwowych oraz opłatę akredytacyjną w łącznej kwocie **1 516,12 zł**. W wyniku kontroli terminowości odprowadzania dochodów Skarbu Państwa kontrolujący stwierdzili, że były one odprowadzane do budżetu państwa w terminach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów ws. szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹¹ z wyjątkiem kwoty 26,00 zł, którą odprowadzono 1 dzień po terminie. Szczegółowy opisano stwierdzonej nieprawidłowości opisany został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

(dowód: akta kontroli, str. 255-263)

Prawidłowość uzyskiwania dochodów budżetu państwa.

Kuratorium Oświaty uzyskało w dniu 13.06.2023 r. dochód z opłaty akredytacyjnej w wysokości 1 152,12 zł, w związku ze złożeniem przez placówkę doskonalenia nauczycieli w tymże dniu wniosku o akredytację. Opłata została zaewidencjonowana w księgach rachunkowych w rozdziale 80136 w § 0620. W wyniku przeprowadzonego postępowania ZKO w dniu 10.07.2023 r. wydał decyzję ze znakiem WPZN.5470.2.2023.EB przyznającą akredytację. Kontrolujący poddali ocenie prawidłowość uzyskiwania dochodu Skarbu Państwa stanowiącego opłatę akredytacyjną. Wpływ dochodu nastąpił w dniu wpływu wniosku do Kuratorium, a wniesiona kwota opłaty wynika z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli¹². Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli, str. 258, 275-279)

Nie stwierdzono finansowania wydatków KO z pozyskanych dochodów Skarbu Państwa w okresie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Sprawozdanie Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. z 2021 r., poz. 259 ze zm.).

¹² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2018 r. w sprawie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. z 2018 r., poz. 2029).

sporządzone za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w zakresie dochodów Skarbu Państwa zostało złożone w dniu 05.02.2024 r. w wymaganym terminie określonym w załączniku nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów ws. sprawozdawczości budżetowej. W wyniku kontroli stwierdzono zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniem Rb-27 w zakresie kwot pozyskanych dochodów.

dowód: akta kontroli, str. 250-251)

1.3. Zobowiązania.

Zgodnie ze sprawozdaniem rocznym Rb-28 (korektą) z wykonania planu wydatków budżetu państwa, KO na dzień 31.12.2023 r. wykazało tylko zobowiązania niewymagalne, które wynosiły 745 448,16 zł. Największy udział w zobowiązaniach, tj. 94,14 % (701 755,60 zł) stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi, w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne, tzw. „13 pensja” wraz ze składkami, wypłacane pracownikom w I kwartale roku następnego.

Według ewidencji księgowej zobowiązań saldo na koniec grudnia 2023 r. na koncie:

- 201 wynosiło 38 281,52 zł,
- 225 wynosiło 314,00 zł,
- 229 wynosiło 111 736,75 zł,
- 231 wynosiło 590 614,58 zł
- 240 wynosiło 2 440,27 zł
- 241 wynosiło 2 061,04 zł.

Poniżej przedstawiono udział procentowy w paragrafach klasyfikacji budżetowej poszczególnych rodzajów zobowiązań na 31.12.2023 r.

Tabela nr 8

Rozdział	Paragraf klasyfikacji budżetowej	Źródło zobowiązania	Stan zobowiązań niewymagalnych na dzień 31.12.2023 r. (w zł)	Struktura %
80136	4020	Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej (korekta wynagrodzenia za grudzień 2023 r. - wpływ zwolnienia lekarskiego pracownika przebywającego na urlopie wypoczynkowym, który rozwiązał stosunek pracy z dniem 31.12.2023 r.)	240,24	0,03%
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne, tzw. „13 pensja”	590 614,58	79,23%
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne z tyt. dodatkowego wynagrodzenia i ekwiwalentu za urlop pracownika, który rozwiązał stosunek pracy z dniem 31.12.2023 r.	102 120,81	13,70%
	4120	Składki na Fundusz Pracy z tyt. dodatkowego wynagrodzenia	8 779,97	1,18%
	4140	Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (część składki na PFRON za XII.2023 r.)	1 400,00	0,19%
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia (zakup paliwa, materiałów eksploatacyjnych i kosmetyków samochodowych, prasy)	1 696,72	0,23%
	4260	Zakup energii (zużycie energii elektrycznej, ciepłej, wody, gazu, odprowadzanie ścieków i wody opadowej za XII.2023 r.)	24 223,83	3,25%
	4270	Zakup usług remontowych (konserwacja urządzeń teletechnicznych w Delegaturze KO w Koszalinie za grudzień 2023 r.)	67,65	0,01%
	4280	Zakup usług zdrowotnych (badania okresowe i kontrolne pracowników za grudzień 2023 r.)	210,00	0,03%
	4300	Zakup usług pozostałych (wywóz odpadów, utrzymanie czystości w budynku ZUW i pow. wspólnych, ochrona i monitoring, opłaty pocztowe)	11 507,43	1,54%
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (połączenia telefoniczne)	102,19	0,01%
4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający tyt. dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2023 r.	2 061,04	0,28%	
Razem zobowiązania rozdział 80136			743 024,46	99,68%

80195	4170	Wynagrodzenia bezosobowe (wynagrodzenie eksperta ds. awansu zawodowego nauczycieli tytułem udziału w posiedzeniach komisji kwalifikacyjnej na stopień nauczyciela dyplomowanego)	1 950,00	0,26%
	4300	Zakup usług pozostałych (opłaty pocztowe za wysyłkę dot. awansu zawodowego i komisji dyscyplinarnych w grudniu 2023 r.)	473,70	0,06%
Razem zobowiązania rozdział 80195			2 423,70	0,32%
Łącznie rozdział 80136 i 80195			745 448,16	100,00%

Kontrolujący zweryfikowali całą dokumentację finansowo-księgową pod kątem wymagalności zobowiązań na koniec grudnia 2023 r. Objęte kontrolą faktury dotyczyły sprzedaży w grudniu 2023 r., których termin płatności ustalony został na styczeń 2024 r. Nie stwierdzono dokonania płatności po wyznaczonym terminie.

Wysokość i rodzaje zobowiązań niewymagalnych wykazanych w ewidencji księgowej na koniec grudnia 2023 r. są zgodne ze sprawozdaniem Rb-28 (korektą). Posiadanie na dzień 31.12.2023 r. przez KO jedynie zobowiązań niewymagalnych potwierdza również sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. W sprawozdaniu tym nie wykazano kwoty zobowiązań wymagalnych. Kontrolujący ustalili, że ww. sprawozdanie zostało złożone terminowo.

(dowód: akta kontroli str. 140-141, 280-355)

1.4. Należności.

Należności Skarbu Państwa

Kuratorium w dniu 25.01.2024 r., w terminie przedłożyło Wojewodzie Zachodniopomorskiemu sprawozdanie Rb-N na koniec IV kwartału 2023 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, zgodnie z Załącznikiem nr 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹³.

(dowód: akta kontroli, str. 356-357)

W dniu 21.03.2024 r. KO przedłożyło korektę sprawozdania Rb-N na koniec IV kwartału 2023 r. Kontrolujący stwierdzili zgodność danych wykazanych w korekcie sprawozdania Rb-N na koniec IV kwartału 2023 r. z ewidencją księgową. Kuratorium wykazało w sprawozdaniu Rb-N i w ewidencji księgowej należności w łącznej kwocie **2 854 049,70 zł**. Szczegóły dotyczące rodzajów należności i dłużników przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 9

Rodzaje należności	Dłużnicy krajowi						Razem
	grupa I*	grupa III**	grupa IV***	bank centralny	przedsiębiorstwa niefinansowe	gospodarstwa domowe	
Gotówka i depozyty, z tego:				2 847 062,25 zł			2 847 062,25 zł
depozyty na żądanie				2 847 062,25 zł			2 847 062,25 zł
Pozostałe należności, z tego:	187,00 zł	4 192,65 zł	580,80 zł		264,00 zł	1 763,00 zł	6 987,45 zł
z tytułu podatków i składek na ubezpieczenie społeczne	187,00 zł		580,80 zł				767,80 zł

¹³ Rozporządzenie z dnia 17 grudnia 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 652).

z innych tytułów	4 192,65 zł		264,00 zł	1 763,00 zł	6 219,65 zł
Razem					2 854 049,70 zł

* Organy władzy publicznej, organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa, sądy i trybunały, państwowe jednostki budżetowe oraz państwowe fundusze celowe, o których mowa w art. 29 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem funduszy wskazanych w grupie IV.

** Jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, związki jednostek samorządu terytorialnego, w tym związki metropolitalne, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest jednostka samorządu terytorialnego, samorządowe instytucje kultury oraz samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem banków i spółek prawa handlowego.

*** Zakład Ubezpieczeń Społecznych i fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Narodowy Fundusz Zdrowia.

(dowód: akta kontroli, str. 358-402)

W trakcie kontroli zweryfikowano prawidłowość wykazanej kwoty depozytów na żądanie na dzień 31.12.2023 r. Na podstawie wyciągu bankowego ustalono, że depozyty na żądanie stanowiące środki Funduszu Pracy przeznaczone dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników wynosiły **2 847 062,25 zł**. Kwota z wyciągu bankowego jest zgodna z kwotą ujętą w ewidencji księgowej oraz w korekcie sprawozdania Rb-N.

(dowód: akta kontroli, str. 365, 403-406)

Ponadto ustalono, że pozostałe należności stanowiły łącznie **6 987,45 zł**, z tego:

- 1) z tytułu podatków i składek na ubezpieczenie społeczne były związane z dokonaniem korekt list płac w kwocie 767,80 zł (grupa I – 187,00 zł, grupa IV – 580,80 zł);
- 2) z innych tytułów stanowiły:
 - kaucje (grupa III – 3 977,78 zł, przedsiębiorstwa niefinansowe – 264,00 zł),
 - należności z tytułu umów cywilnoprawnych – korekta listy płac (gospodarstwa domowe – 1 763,00 zł),
 - kwotę Funduszu Pracy należną od jednej z jednostek samorządu terytorialnego w wyniku dokonania korekty rozliczenia środków Funduszu Pracy (grupa III - 214,87 zł).

(dowód: akta kontroli, str. 363-364)

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. zarówno należności wymagalne jak i należności niewymagalne nie wystąpiły, co potwierdza ewidencja księgowa.

(dowód: akta kontroli, str. 250, 252-254)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.

- **Odprowadzenie dochodu Skarbu Państwa 1 dzień po terminie.**

Dochód zaewidencjonowany w rozdziale 80136, w § 0610 wpłynął na konto bankowe dochodów Skarbu Państwa w dniu 30.06.2023 r. w kwocie 26,00 zł. Dochód ten został odprowadzony do budżetu państwa w dniu 6.07.2023 r., tj. 1 dzień po terminie mijającym w dniu 5.07.2023 r. (środa). Zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów ws. szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa dochody pobierane przez państwowe jednostki budżetowe są przekazywane przez te jednostki według stanu środków na ostatni dzień danego miesiąca – do 5. dnia następnego miesiąca – na odpowiedni rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, z zachowaniem rodzaju wpływów, z zastrzeżeniem ust. 3, § 13 ust. 2 i 5 oraz § 22. Szczegóły dotyczące nieterminowego odprowadzenia dochodu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 10

Okresy - wpływy dochodów	Wpływ dochodu do Kuratorium		Dochody przekazane do budżetu Skarbu Państwa		Termin przekazania wg rozporządzenia	Liczba dni przekroczenia terminu
	Kwota z wyciągu bankowego	Data z wyciągu bankowego	Kwota z wyciągu bankowego	Data z wyciągu bankowego		
26.06 -30.06	26,00 zł	2023-06-30	26,00 zł	2023-07-06	2023-07-05	1

(dowód: akta kontroli, str. 256, 260, 263-268)

Na tę okoliczność kontrolujący zapytali ZKO o przyczyny zaistniałej sytuacji. Kurator wyjaśnił, że: *Incydentalny przypadek omyłkowego przekazania dochodów budżetowych w wysokości 26 zł w dniu 6 lipca 2023 r. nastąpił w związku ze złożonością i szerokim zakresem realizowanych po zakończeniu I półrocza przez Wydział zadań.*

(dowód: akta kontroli, str. 269, 271)

Skutkiem nieodprowadzenia pozyskanych dochodów do budżetu Skarbu Państwa w terminie wynikającym z rozporządzenia jest nieuprawnione przetrzymanie na rachunku bankowym dochodów, które powinny być odprowadzone do budżetu Skarbu Państwa. Należy zwrócić uwagę, że nieterminowe odprowadzenie dochodów jednostki budżetowej do Skarbu Państwa mogłoby stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁴, gdyby kwota nieterminowo odprowadzonych dochodów przekroczyła kwotę minimalną wynikającą z ustawy¹⁵. Osobami odpowiedzialnymi za powyższe są pracownicy odprowadzający dochody, osoby nadzorujące oraz kierownik jednostki.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	1. Wyjaśnienia z dnia 11.04.2024 r. ZKO ws. dochodów. (akta kontroli, str. 247-249) 2. Wyjaśnienia z dnia 25.04.2024 r. ZKO ws. kontrolowanych zagadnień. (akta kontroli: str. 271-274)
Ocena obszaru nr 1	Pozytywna z nieprawidłowością

¹⁴ W myśl art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych „Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest [...] niedokonanie w terminie wpłaty do budżetu w należytym wysokości dochodów przez jednostkę budżetową, [...]”.

¹⁵ Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych „Nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie lub zaniechanie określone w art. 5–16, którego przedmiotem są środki finansowe w wysokości nieprzekraczającej jednorazowo, a w przypadku więcej niż jednego działania lub zaniechania – łącznie w roku budżetowym, kwoty minimalnej.” Kwota minimalna w 2023 r. wynosiła 4 434,58 zł.

Obszar nr 2 – Prawidłowość realizacji budżetu w układzie zadaniowym.

Podstawa prawna	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).
Osoba udzielająca wyjaśnień	Pan Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty.

Ustalenia kontroli:**2.1. Wykonanie planu wydatków i mierników budżetu zadaniowego w 2023 r.**Planowanie wydatków w układzie zadaniowym na 2023 r.

W obowiązującej w Kuratorium Polityce rachunkowości¹⁶ nie określono procedury realizacji budżetu zadaniowego w 2023 r. Jednostka w ramach planowania budżetu zadaniowego na 2023 r., przedstawiła Wojewodzie Zachodniopomorskiemu podział wydatków budżetu środków krajowych budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego na 2023 r. (wynikających z ustawy budżetowej na 2023 r.). Zgodnie z dokumentem na 2023 r. zaplanowano budżet w wysokości 11 969 000,00 zł przeznaczony na zadanie pn. 3.1 Oświata i wychowanie. W ramach tego zadania w układzie zadaniowym oraz w zestawieniu celów i mierników zaplanowano do realizacji dwadzieścia siedem mierników budżetu zadaniowego.

(dowód: akta kontroli str. 407-414)

Wykonanie planu wydatków budżetu zadaniowego w 2023 r.

W 2023 roku KO w rozdziałach 80136, 80195 i 85416 realizowało jedno zadanie pn. 3.1 Oświata i wychowanie. W ramach tego zadania wyodrębniono sześć podzadań i trzynaście działań. Według sprawozdania Rb-BZ1 (korekta) za 2023 r. plan i wykonanie budżetu zadaniowego przedstawiało się następująco:

Tabela nr 11

Funkcja / zadanie / podzadanie / działanie (nr i nazwa)	Plan wg ustawy budżetowej na 2023 r. (w zł)	Plan po zmianach (w zł)	Wykonanie (w zł)	% wykonania planu*
1.	2.	3.	4.	5. (4./3.*100)
3. Edukacja, wychowanie i opieka	11 969 000,00	14 637 195,22	14 636 471,19	100,00%
3.1.W Oświata i wychowanie	11 969 000,00	14 637 195,22	14 636 471,19	100,00%
3.1.1.W Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty	6 933 000,00	8 092 149,66	8 091 629,82	99,99%
3.1.1.2.W Nadzór pedagogiczny	6 933 000,00	8 092 149,66	8 091 629,82	99,99%
3.1.2.W Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne	872 000,00	985 963,97	985 929,08	100,00%
3.1.2.2.W Wsparcie dostępu do książek, podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych	202 000,00	236 351,79	236 344,41	100,00%
3.1.2.10.W Akredytacja placówek doskonalenia nauczycieli, oraz akredytacja form pozaszkolnych prowadzonych przez placówki kształcenia ustawicznego lub centra kształcenia zawodowego	107 000,00	113 604,87	113 601,18	100,00%

¹⁶ Zarządzenie Nr 41/2033 Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości i Zakładowego Planu Kont (z mocą obowiązywania od 01.01.2023 r.), zwane dalej *Polityką rachunkowości*.

3.1.2.11.W Wsparcie kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz uczenia się bez barier	563 000,00	636 007,31	635 983,49	100,00%
3.1.3.W Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej	1 757 000,00	1 957 653,40	1 957 593,91	100,00%
3.1.3.1.W Prowadzenie spraw związanych z pragmatyką zawodową nauczycieli oraz wyróżnianiem nauczycieli za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze	1 656 000,00	1 844 848,53	1 844 792,73	100,00%
3.1.3.2.W Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	101 000,00	112 804,87	112 801,18	100,00%
3.1.5.W Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych	1 626 000,00	2 701 681,39	2 701 623,81	100,00%
3.1.5.1.W Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	102 000,00	112 804,87	112 801,18	100,00%
3.1.5.2.W Wsparcie działań związanych z pracą z uczniem zdolnym, stypendia Prezesa Rady Ministrów i ministrów właściwych	206 000,00	1 068 067,86	1 068 060,48	100,00%
3.1.5.3.W Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	101 000,00	112 804,87	112 801,18	100,00%
3.1.5.4.W Konkursy tematyczne, przedmiotowe, olimpiady i patronaty	1 217 000,00	1 408 003,79	1 407 960,97	100,00%
3.1.6.W Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna	680 000,00	767 034,93	766 986,39	99,99%
3.1.6.4.W Realizacja działań na rzecz dzieci i młodzieży, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi	680 000,00	767 034,93	766 986,39	99,99%
3.1.7.W Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej	101 000,00	132 711,87	132 708,18	100,00%
3.1.7.3.W Upowszechnianie wychowania przedszkolnego i wczesnej edukacji dzieci do podjęcia obowiązku szkolnego	101 000,00	112 804,87	112 801,18	100,00%
3.1.7.6.W Realizacja działań edukacyjnych, w tym wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym	0,00	19 907,00	19 907,00	100,00%
Wydatki ogółem	11 969 000,00	14 637 195,22	14 636 471,19	100,00%

*Wartości procentowe wykazane z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Analiza dokumentów wykazała, że równoległe do zmian w planie finansowym budżetu KO dokonywano przesunięć/zmian w planie wydatków w układzie zadaniowym. W wyniku zmian w planie budżetu zadaniowego zwiększono wysokość środków o kwotę 2 668 195,22 zł. Wykonanie na koniec 2023 r. wyniosło 14 636 471,19 zł tj. prawie 100,00% planu wydatków po zmianach (wykonanie było o 724,03 zł mniejsze od kwoty planu po zmianach). Ponadto zweryfikowano, że kwota budżetu zadaniowego wynikająca z Rb-BZ1 (korekty) za 2023 r. jest zgodna z wartością wykazaną w sprawozdaniu Rb-28 (korekta) za 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 140-141, 415-416, 528-536, 544-548)

Wykonanie planu mierników budżetu zadaniowego w 2023 r.

Kuratorium przedstawiło Wojewodzie Zachodniopomorskiemu zestawienie planowanych wydatków z budżetu państwa w układzie zadaniowym na rok budżetowy 2023 – w ujęciu celów i mierników wraz z docelową wartością poszczególnych mierników planowaną na 2023 r. Dodatkowo w trakcie kontroli Jednostka przedłożyła zestawienie, w którym przedstawiono szczegółowy algorytm wyliczenia mierników, ich prognozowane oraz osiągnięte wartości.

Na podstawie powyższej dokumentacji ustalono, że w trakcie roku dokonano zmian wydatków z budżetu państwa w układzie zadaniowym w ujęciu celów i mierników, tj. do podzadania 3.1.2.W w działaniu 3.1.2.2.W dodano jeden miernik, a do podzadania 3.1.7.W dodano działanie 3.1.7.6.W z dwoma miernikami. Zgodnie z wyjaśnieniem powyższe wynikało z uruchomienia rezerw

celowych z budżetu państwa związanych z:

- 1) udzieleniem organom prowadzącym wsparcia finansowego w ramach *Priorytetu 3: Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”* na zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego oraz zakup nowości wydawniczych i elementów wyposażenia bibliotek szkolnych,
- 2) dofinansowaniem organom prowadzącym publiczne szkoły podstawowe, realizacji zadań w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków,
- 3) realizacją Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna tablica”.

Dodatkowo stwierdzono, że pomimo wzrostu kwoty budżetu zadaniowego w 2023 r., nie zmieniono planu wartości mierników czy liczby zadań do realizacji na pozostałych działaniach. Wynika z tego, że wzrost kwoty budżetu nie miał wpływu na ich wartość.

(dowód: akta kontroli str. 409-412, 415, 532-536, 587-589, 636-638, 646-649)

Kontrolujący zwrócili się do KO z pytaniem, w jaki sposób zostały określone, tj. z czego wynikają zaplanowane w 2023 r. wartości wykazanych mierników oraz czy wskaźniki na poziomie podzadań i działań wchodzących w skład poszczególnych podzadań, zostały ustalone przez Kuratorium. Wyjaśnienia udzielił ZKO: *Docelowe wartości poszczególnych mierników na 2023 r. na poziomie podzadań i działań w ramach zadania 3.1. Oświata i wychowanie, zostały określone przez poszczególne komórki merytoryczne Kuratorium Oświaty w Szczecinie, w których kompetencji leży realizacja przedmiotowych działań.* Dodatkowo w odpowiedzi poinformowano, że docelowe wartości mierników poszczególnych podzadań i działań zostały określone na podstawie m.in.:

- 1) planu kontroli planowych,
- 2) wykonanych kontroli doraźnych w latach poprzednich,
- 3) wyników kontroli w latach poprzednich,
- 4) Systemu Informacji Oświatowej,
- 5) stanu zatrudnienia pracowników wykonujących kontrole w ramach nadzoru pedagogicznego,
- 6) danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- 7) wykazu placówek wychowania przedszkolnego i szkół zakwalifikowanych w 2023 r. do wsparcia finansowego w ramach Priorytetu 3 NPRCz,
- 8) wykazu akredytowanych placówek doskonalenia nauczycieli,
- 9) wykazu placówek i ośrodków prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, które uzyskały akredytację ZKO,
- 10) danych przekazywanych przez jst w zakresie zrealizowanej pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w 2022 r.,
- 11) listy stypendystów PRM i ministra właściwego ds. oświaty i wychowania.

Udzielone wyjaśnienia przyjęto.

Kontrolujący stwierdzili, że podzadania i działania są zdefiniowane prawidłowo oraz że są one adekwatne do zamierzonych celów. Mierniki są również łatwo mierzalne, możliwe do osiągnięcia i jednorodne.

(dowód: akta kontroli str. 640-645)

Główny Księgowy przy współudziale pracowników komórek merytorycznych¹⁷ odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań, na podstawie ww. dokumentów dokonywał pomiaru mierników oraz sporządzał dokumentację dla Wojewody Zachodniopomorskiego w tym zakresie. Kontrolujący w oparciu o dane zawarte w informacjach z opisem wykonania mierników przekazanych przez KO do Wydziału Finansów i Budżetu Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie (ZUW), dokonali analizy planu i wykonania mierników budżetu zadaniowego w 2023 r. Szczegółowe zestawienie w tym zakresie wraz z wyjaśnieniem przyczyn zaistniałych odchyłeń od zakładanego planu stanowi akta kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 639)

W wyniku kontroli ustalono, że w 2023 r. KO dokonywało pomiarów 30 mierników budżetu zadaniowego. Największe odchylenie wykonania mierników w stosunku do planu zanotowano w przypadku 3 mierników, tj.:

- 1) miernika pn. *Liczba rozpatrzonych wniosków o akredytację (w szt.)*, w którym wykonanie było o 83% mniejsze od planu,
- 2) miernika pn. *Liczba rozpatrzonych odwołań od orzeczeń wydanych przez zespoły orzekające w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych (w szt.)*, w którym wykonanie było o 63% mniejsze od planu,
- 3) miernika pn. *Liczba rozpatrzonych wniosków o uwierzytelnienie, apostille, nostryfikację i duplikaty świadectw (w szt.)*, w którym osiągnięta wartość była o 58% większa od planu.

W opisach realizacji mierników wyjaśniono, że odchylenia powyższych 3 mierników wynikały z:

- 1) mniejszej od zakładanej liczby złożonych wniosków o akredytację placówek doskonalenia nauczycieli,
- 2) zaostrzenia przepisów prawa dotyczących akredytacji placówek kształcenia ustawicznego, które spowodowały, że ww. placówki nie spełniają warunków do uzyskania akredytacji,
- 3) zmniejszenia liczby odwołań rodziców dziecka lub pełnoletniego ucznia od orzeczeń wydanych przez zespoły orzekające w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych,
- 4) wzrostu liczby złożonych wniosków o wydanie duplikatów świadectw zlikwidowanych szkół i placówek, będących w zasobach archiwalnych kuratorium,
- 5) zwiększonego przyływu obcokrajowców spoza UE i państw konwencji haskiej, zainteresowanych możliwością studiowania na polskich uczelniach oraz możliwością pracy.

Dodatkowo kontrolujący stwierdzili, że w przypadku:

- 1) 7 mierników wykonanie jest tożsame z planem wynikającym z ustawy budżetowej i zmian wprowadzonych w trakcie roku,
- 2) 8 mierników odchylenie od planu wynosi od 2% do 9%,
- 3) 5 mierników odchylenie od planu wynosi od 13% do 18%,
- 4) 4 mierników odchylenie od planu wynosi od 22% do 29%,
- 5) 3 mierników odchylenie od planu wynosi od 31% do 47%.

Kuratorium jako najczęstszą przyczynę powyższych odchyłeń osiągniętych wartości mierników wskazywało m.in.:

- 1) brak wpływu na liczbę i poprawność złożonych wniosków na stopień nauczyciela dyplomowanego,
- 2) większą liczbę jednokrotnie skontrolowanych szkół/placówek w stosunku do założeń,

¹⁷ Pracowników Wydziałów: Kształcenia Ogólnego i Specjalnego, Wspierania Edukacji, Analiz i Strategii, Finansowo-Księgowego oraz Pragmatyki Zawodowej Nauczycieli.

- 3) brak wpływu na liczbę pracodawców, którzy złożą w gminie wnioski i otrzymają dofinansowanie na kształcenie młodocianych pracowników,
 - 4) wyższy poziom znajomości i przestrzegania prawa oświatowego przez jednostki,
 - 5) zwiększenie decyzją ZKO liczby planowych kontroli wypoczynku,
 - 6) fluktuację kadr i brak wpływu na wyniki ogłaszanych naborów,
 - 7) zmniejszenie liczby osób przystępujących do egzaminu i biorących udział w konkursach przedmiotowych,
 - 8) brak wpływu na liczbę złożonych przez rodziców wniosków o przyznanie pomocy,
 - 9) mniejsza liczba uczniów uprawnionych do pomocy,
 - 10) rezygnację z programów pomocowych przez rodziców uczniów,
 - 11) brak wpływu na liczbę uczniów objętych pomocą materialną m.in. w formie stypendiów i zasiłków szkolnych,
 - 12) mniejsza liczba wypłaconych stypendiów Prezesa Rady Ministrów i ministra właściwego ds. oświaty i wychowania,
 - 13) spadek liczby dzieci,
 - 14) rosnącą świadomość rodziców i poprawiające się warunki pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkołach masowych,
 - 15) wzrost kosztów zakwaterowania i realizacji programów wypoczynku na 1 uczestnika wypoczynku.
- (dowód: akta kontroli str. 541-586, 590-639)

2.2. Ewidencja księgową budżetu zadaniowego w 2023 r.

W 2023 r. KO ewidencjonowało wydatki w układzie zadaniowym, zgodnie z Polityką rachunkowości obowiązującą w 2023 r., na kontach pozabilansowych 990 - Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym z wyodrębnieniem kont analitycznych 990-01-1-... i 990-01-2-... o nazwie i numerze odpowiadającym poszczególnym działaniom z podziałem na rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej. W wyniku kontroli stwierdzono zgodność pomiędzy ewidencją księgową wydatków w układzie zadaniowym oraz ewidencją księgową tradycyjną. Kontrolujący stwierdzili, że ujęcie w księgach następowało na podstawie dowodów księgowych PK oraz wyciągów bankowych, które posiadały zapisy dekretujące dotyczące działań budżetu zadaniowego. Podział wydatków na poszczególne działania został wyliczony zgodnie z dyspozycjami wynikającymi z obowiązujących w KO zasad polityki rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str.140-141, 415, 417-527, 537, 541-548, 648, 650, 1040)

2.3. Pomiar mierników budżetu zadaniowego w 2023 r.

W KO pomiaru mierników dokonywano co pół roku, tj. według stanu na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia. Wartość miernika była zapisywana w rejestrze pomiaru miernika. Dane źródłowe pobierano z wewnętrznych zestawień (w formie plików Excel) prowadzonych przez każdy z wydziałów merytorycznych dotyczących m.in. przeprowadzonych przez KO kontroli zarówno planowych, jak i doraźnych w 2023 r. wraz z ich wynikami, zestawień osób przeprowadzających kontrole, nadzorowanych szkół i placówek, liczby złożonych wniosków do poszczególnych programów w ramach których przyznawane były środki, wykazu akredytowanych placówek oraz z systemów zewnętrznych, tj. np. Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Systemu Informacji Oświatowej, listy stypendystów Prezesa Rady Ministrów oraz danych przekazywanych przez jst w zakresie zapotrzebowania na środki, zrealizowanej pomocy materialnej.

Prawidłowość ujęcia danych źródłowych w rejestrach pomiaru mierników skontrolowano w zakresie mierników pn.:

- 1) *Stosunek liczby szkół i placówek, w których przeprowadzono kontrolę do liczby szkół i placówek*

nadzorowanych (w %; w szt./szt.),

- 2) *Stosunek liczby przeprowadzonych kontroli do liczby osób prowadzących kontrole (w szt./1 os.; w szt./os.),*
- 3) *Stosunek liczby uczniów objętych pomocą do ogólnej liczby uczniów w województwie (w %; w os./os.),*
- 4) *Liczba szkół publicznych, która została objęta programem (w tys.),*
- 5) *Liczba szkół wyposażonych w sprzęt, pomoce dydaktyczne lub narzędzia do terapii (w szt.).*

Rejestry pomiarów wykonania mierników w 2023 r. były sporządzone na obowiązujących wzorach dokumentów zawartych w Procedurze nr 9¹⁸. Algorytm wyliczenia wybranych mierników w rejestrach mierników był zgodny z przedstawionym Wojewodzie Zachodniopomorskiemu algorytmem ujętym w Zestawieniu celów i mierników na 2023 r. Opisy wykonania mierników za 2023 r. były sporządzane na aktualnych wzorach zawartych w powyższej procedurze oraz były przekazane w terminie Wojewodzie Zachodniopomorskiemu. Wartości mierników ujęte w rejestrach pomiarów oraz wykazane w informacji zawierającej opisy wykonania mierników za 2023 r., były zgodne z dokumentacją źródłową.

(dowód: akta kontroli str. 409-412, 549-586, 590-638)

2.4. Sprawozdanie Rb-BZ1 za 2023 r.

Sprawozdanie Rb-BZ1 za 2023 r. z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym zostało przekazane terminowo Wojewodzie Zachodniopomorskiemu. W dniu 29.03.2024 r. Kuratorium złożyło korektę powyższego sprawozdania. W wyniku kontroli stwierdzono zgodność wykonania budżetu zadaniowego pomiędzy sprawozdaniem Rb-BZ1, ewidencją księgową w układzie zadaniowym za 2023 r. oraz sprawozdaniem Rb-28 (korektą) za 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 140-141, 538-586, 590-635)

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień w realizacji budżetu w układzie zadaniowym.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	<ol style="list-style-type: none">1. Informacja z dnia 16.04.2024 r. ZKO dotycząca księgowania budżetu w układzie zadaniowym. (dowód, akta kontroli, str. 537)2. Wyjaśnienia z dnia 17.04.2024 r. ZKO dotyczące realizacji budżetu zadaniowego w ujęciu celów i mierników. (dowód, akta kontroli, str. 641-645)3. Wyjaśnienia z dnia 19.04.2024 r. ZKO dotyczące realizacji budżetu zadaniowego w ujęciu celów i mierników oraz sposobu podziału wydatków na poszczególne działania. (dowód, akta kontroli, str. 647-654)
Ocena obszaru nr 2	Pozytywna

¹⁸ Procedura wynikająca z załącznika nr 1 do zarządzenia nr 371/2020 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia procedur planowania budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, jego realizacji oraz sprawozdawania.

Obszar nr 3 – Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem.	
Podstawa prawna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270). 2. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120). 3. Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 973 ze zm.).
Osoba udzielająca wyjaśnień	Pan Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty
Ustalenia kontroli:	
3.1. Inwentaryzacja.	
<p>Kurator, na podstawie Zarządzenia Nr 47/2022¹⁹, powołał komisję inwentaryzacyjną w składzie trzyosobowym oraz zespoły spisowe do przeprowadzenia inwentaryzacji okresowej w KO według stanu na dzień 30.11.2022 r. Przed przystąpieniem do inwentaryzacji w dniu 1.12.2022 r. ZKO ustanowił Zarządzeniem nr 53/2022²⁰ nową Instrukcję inwentaryzacyjną obowiązującą w trakcie przeprowadzania tej inwentaryzacji. Inwentaryzację w formie spisu z natury przeprowadzono w zakresie rzeczowych składników majątku, z wyjątkiem składników majątku objętych metodą uproszczoną inwentaryzacji. Zespoły spisowe dokonały spisów z natury składników majątku trwałego ewidencjonowanego ilościowo-wartościowo. Metodą spisu z natury dokonano również inwentaryzacji zakupionych i niezużytych na dzień bilansowy obrotowych składników majątku. Czynności spisowe trwały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – od 20.12.2022 r. do 04.01.2023 r. w Kuratorium Oświaty w Szczecinie, – 12.12.2022 r. w Delegaturze Kuratorium Oświaty w Koszalinie, – 13.12.2022 r. w Oddziale Zamiejscowym Wydziału Kształcenia Ogólnego i Specjalnego z siedzibą w Nowogardzie, – 21.12.2022 r. w Oddziale zamiejscowym Delegatury w Koszalinie z siedzibą w Wałczu. <p>W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji w dniu 09.03.2023 r. sporządzono sprawozdanie (protokół) z końcowego przygotowania, przebiegu i rozliczenia wyników inwentaryzacji. Na podstawie sprawozdania ustalono, że Komisja stwierdziła różnice inwentaryzacyjne w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) składników majątku objętych ewidencją ilościowo-wartościową: <ul style="list-style-type: none"> – niedobory – 21 806,33 zł, – nadwyżki – 195,00 zł, 2) składników majątku objętych pozabilansową ewidencją ilościową: <ul style="list-style-type: none"> – niedobory – 6 szt., – nadwyżki – 1 szt. <p>W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego stwierdzono, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niedobory miały charakter pozorny i ich powstanie zostało wyjaśnione przez pracowników odpowiedzialnych, 	

¹⁹ Zarządzenie Nr 47/2022 ZKO z dnia 22 listopada 2022 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji okresowej w Kuratorium Oświaty w Szczecinie

²⁰ Zarządzenie nr 53/2022 Zachodniopomorskiego Kuratora oświaty z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji inwentaryzacyjnej Kuratorium Oświaty w Szczecinie”, zwane dalej *Instrukcją inwentaryzacyjną*.

- nadwyżki w postaci niszczarki i dwóch foteli, w związku z brakiem dokumentów źródłowych zostały wycenione w kwocie 195,00 zł.

Komisja inwentaryzacyjna zaproponowała przyjęcie niszczarki i dwóch foteli na stan ewidencji ilościowo-wartościowej. Natomiast odnośnie nadwyżki w postaci termowentylatora Komisja zaproponowała przyjęcie go na stan ewidencji pozabilansowej.

Stwierdzono, że inwentaryzacja została przeprowadzona w oparciu o Instrukcję inwentaryzacyjną.

Zgodnie ze *Sprawozdaniem końcowym z przygotowania, przebiegu i rozliczenia wyników inwentaryzacji* z dnia 25.01.2019 r. przedostatnia inwentaryzacja w Kuratorium Oświaty w zakresie spisu z natury miała miejsce w 2018 r. W związku z tym, że pełną inwentaryzację, zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości należy przeprowadzać co 4 lata, kontrolujący ustalili, że wskazany przepis ustawy został przez Kuratorium zachowany.

(dowód: akta kontroli, str. 655-670)

3.2. Zmiany w majątku trwałym.

W okresie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wartość majątku trwałego KO, według ewidencji księgowej na dzień 31.12.2023 r., wzrosła o 266 401,51 zł w wyniku dokonanych zwiększeń wartości na kwotę 422 565,74 zł oraz zmniejszeń na kwotę 156 164,23 zł.

Na wartość majątku trwałego miały wpływ przyjęte na stan:

- środki trwałe tj.: urządzenie UTM, serwer, 2 switche i samochód osobowy o łącznej wartości 256 694,00 zł,
- pozostałe środki trwałe, tj. niszczarka, krzesła obrotowe, notebooki, czytnik e-booków, tablet, kserokopiarki, komputery, monitory regały metalowe oraz oprogramowanie o łącznej wartości 162 881,74 zł,
- pozostałe wartości niematerialne i prawne, tj. oprogramowanie o wartości 2 990,00 zł;

oraz zdjęte ze stanu:

- środki trwałe o wartości 33 583,39 zł,
- pozostałe środki trwałe o wartości 122 580,84 zł.

Zmniejszenie wartości w ciągu roku wynika z przeprowadzonych w 2023 r. dwóch likwidacji zużytych i zbędnych składników majątku:

- w dniu 29.05.2023 r. przekazano do utylizacji firmie specjalistycznej zbędny i zużyty majątek ruchomy o wartości początkowej wynoszącej 62 577,24 zł,
- w dniu 31.05.2023 r. oraz w dniu 5.06.2023 r. przekazano w formie darowizny zespołowi szkół zbędny i zużyty majątek ruchomy o wartości wynoszącej 93 586,99 zł.

Szczegółowe podsumowanie dotyczące zmian w majątku trwałym w ciągu roku oraz stan majątku na dzień 31.12.2023 r. przedstawiono w tabeli.

Tabela nr 12

Wartość początkowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	Wartość początkowa na dzień 1.01.2023 r.	Zwiększenia w ciągu roku	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa na dzień 31.12.2023 r.
Środki trwałe	1 172 538,37 zł	256 694,00 zł	33 583,39 zł	1 395 648,98 zł
Pozostałe środki trwałe	1 869 236,20 zł	162 881,74 zł	122 580,84 zł	1 909 537,10 zł

Razem środki trwałe	3 041 774,57 zł	419 575,74 zł	156 164,23 zł	3 305 186,08 zł
Wartości niematerialne i prawne	161 355,92 zł	0,00 zł	0,00 zł	161 355,92 zł
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	545 003,48 zł	2 990,00 zł	0,00 zł	547 993,48 zł
Razem wartości niematerialne i prawne	706 359,40 zł	2 990,00 zł	0,00 zł	709 349,40 zł
Razem	3 748 133,97 zł	422 565,74 zł	156 164,23 zł	4 014 535,48 zł

(dowód: akta kontroli, str. 671-689)

Zasady amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych określono w Polityce rachunkowości w rozdziale 4. Metody wyceny aktywów i pasywów. Zgodnie z Polityką rachunkowości meble bez względu na wartość początkową oraz pozostałe środki trwałe o wartości nieprzekraczającej lub równej 10 000,00 zł oraz pozostałe wartości niematerialne i prawne są umarzane jednorazowo w 100% w miesiącu przyjęcia do ewidencji.

W okresie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. dokonano umorzeń środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na ogólną kwotę 343 482,64 zł oraz wyksięgowano umorzenia w kwocie 156 164,23 zł zdejmując ze stanu w 2023 r. likwidowane środki trwałe. W ramach umorzeń jednorazowych (w 100%) pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych zaewidencjonowano kwotę 165 871,74 zł. Dokonano również wyksięgowania umorzeń jednorazowych dotyczących środków trwałych w kwocie 122 580,84 zł. Kuratorium na dzień 31.12.2023 r. wykazało w księgach rachunkowych, przedstawione w tabeli, następujące wartości księgowo umorzeń.

Tabela nr 13

Wartość umorzeń środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	Wartość księgowa umorzeń na dzień 1.01.2023 r.	Umorzenia		Wartość księgowa umorzeń na dzień 31.12.2023 r.
		zwiększenia	zmniejszenia	
Środki trwałe	844 363,05 zł	148 398,40 zł	33 583,39 zł	959 178,06 zł
Pozostałe środki trwałe	1 869 236,20 zł	162 881,74 zł	122 580,84 zł	1 909 537,10 zł
Razem środki trwałe	2 713 599,25 zł	311 280,14 zł	156 164,23 zł	2 868 715,16 zł
Wartości niematerialne i prawne	115 102,80 zł	29 212,50 zł	0,00 zł	144 315,30 zł
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	545 003,48 zł	2 990,00 zł	0,00 zł	547 993,48 zł
Razem wartości niematerialne i prawne	660 106,28 zł	32 202,50 zł	0,00 zł	692 308,78 zł
Razem	3 373 705,53 zł	343 482,64 zł	156 164,23 zł	3 561 023,94 zł

(dowód: akta kontroli, str. 671-681, 690-696)

Wartość księgowa (wartość początkowa – umorzenia) środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31.12.2023 r. stanowiła 453 511,54 zł i wzrosła w stosunku do 1.01.2023 r. o 79 083,10 zł. Szczegóły kwotowe przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 14

Wartość księgowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	Wartość księgowa na dzień 1.01.2023 r.	Wartość księgowa na dzień 31.12.2023 r.
Środki trwałe	328 175,32 zł	436 470,92 zł
Wartości niematerialne i prawne	46 253,12 zł	17 040,62 zł
Razem	374 428,44 zł	453 511,54 zł

(dowód: akta kontroli, str. 671-681)

Gospodarowanie rzeczowym majątkiem ruchomym w Kuratorium w 2023 r. odbywało się na podstawie przepisów rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa²¹, zarządzenia ZKO nr 21/2023, zarządzenia ZKO nr 22/20023 oraz zarządzenia ZKO nr 23/2023²².

(dowód: akta kontroli, str. 697-702)

Kontrolujący zweryfikowali, czy postępowanie, dotyczące przekazania w formie darowizny zbędnego i zużytego majątku ruchomego o ogólnej wartości początkowej wynoszącej 93 586,99 zł było zgodne z zapisami ww. rozporządzenia. W wyniku weryfikacji ustalono m.in., że:

1. Zarządzeniem nr 22/2023 powołano komisję do oceny przydatności składników majątku do dalszego użytkowania.
2. W ramach prac komisji sporządzono 2 protokoły w dniu 24.05.2023 r. (Szczecin) oraz w dniu 05.06.2023 r. (Nowogard) z przeprowadzonej oceny przydatności do dalszego użytkowania zużytych i zbędnych składników rzeczowych majątku ruchomego ujętych w wykazach do tych protokołów. W protokołach przedstawiono propozycję sposobu ich zagospodarowania. Kurator zaakceptował ustalenia protokołu.
3. Na podstawie Zarządzenia nr 23/2023 dokonano wyceny rynkowej zbędnych i zużytych składników majątku. Z wyceny sporządzono 2 protokoły w dniu 31.05.2023 r. (Szczecin) oraz w dniu 05.06.2023 r. (Nowogard).
4. W BIP Kuratorium Oświaty umieszczono informację o każdym zbędnym lub zużytym składniku rzeczowym majątku ruchomego.
5. Darowizny dokonano na dwa pisemne wnioski zespołu szkół.
6. Wnioski o przekazanie darowizny zawierały elementy wymienione w § 39 ust 3 pkt 1-6 rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa.
7. W dniu 30.06.2023 r. została zawarta z wnioskodawcą umowa darowizny. Z umowy tej wynika, że przedmiotem darowizny były meble biurowe oraz sprzęt komputerowy i biurowy.
8. Protokół zdawczo-odbiorczy zawierał elementy wymienione w § 38 ust. 6 pkt 1-7 rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa, w związku z § 39 ust. 5 ww. rozporządzenia.
9. Nie umieszczono w BIP Kuratorium Oświaty informacji o dokonanej darowiznie. Szczegółowy opis stwierdzonego uchybienia opisany został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień*.
(dowód: akta kontroli, str. 699-753)

Ponadto ustalono, że zostały zdjęte ze stanu Kuratorium przekazane w formie darowizny składniki majątku oraz dokonano wyksięgowania wartości początkowych środków trwałych, a także umorzeń w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli, str. 677-681, 686-688, 754-759)

²¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 21 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku Skarbu Państwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 998 ze zm., Dz.U. z 2023 r., poz. 2303 ze zm.).

²² Zarządzenie nr 21/2023 Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania komisji likwidacyjnej do likwidacji zbędnych lub zużytych składników rzeczowych majątku ruchomego Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

Zarządzenie nr 22/2023 Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania komisji do oceny przydatności rzeczowych składników majątku ruchomego oraz wartości niematerialnych i prawnych Kuratorium Oświaty do dalszego użytkowania.

Zarządzenie nr 23/2023 Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania komisji do ustalania wartości zbędnych i zużytych rzeczowych składników majątku ruchomego oraz wartości niematerialnych i prawnych Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

– Nieumieszczenie w BIP Kuratorium informacji o przekazanych darowiznach.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie formalne polegające na nieumieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Kuratorium Oświaty informacji o przekazanej w 2023 r. darowiznie w postaci zużytych i zbędnych składników majątku ruchomego. Postępowanie to jest niezgodne z § 39 ust. 6 rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli, str. 703-739, 741-748)

W myśl § 39 ust. 6 ww. rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa: organ, o którym mowa w § 1, albo kierownik jednostki zamieszcza informacje o dokonanych darowiznach, o których mowa w ust. 1, w Biuletynie Informacji Publicznej na właściwej stronie podmiotowej.

Na tę okoliczność kontrolujący zapytali ZKO o przyczyny zaistniałej sytuacji. Kurator wyjaśnił, że: *[...] Z powodu przeoczenia, nie udostępniono informacji o dokonanej w 2023 roku darowiznie [...]*.

(dowód: akta kontroli, str. 740)

Skutkiem powyższego jest brak informacji publicznej dla zainteresowanych osób w zakresie przekazanych przez Kuratorium darowizn. Osobami odpowiedzialnymi za powyższe są pracownicy odpowiedzialni za umieszczenie informacji o darowiznie w BIP Kuratorium, osoby nadzorujące oraz kierownik jednostki.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	1. Wyjaśnienia z dnia 16.04.2024 r. ZKO ws. zbycia zużytych i zbędnych składników majątku ruchomego. (dowód: akta kontroli: str. 740) 2. Oświadczenie z dnia 08.04.2024 r. ZKO ws. przeprowadzonych postępowań w zakresie zużytych i zbędnych składników majątku w 2023 r. (dowód: akta kontroli: str. 689)
Ocena obszaru nr 3	Pozytywna z uchybieniem

Obszar nr 4 – Prawidłowość ponoszenia wydatków.

Podstawa prawna	<ol style="list-style-type: none">1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).2. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.), zwany dalej: Rozporządzeniem.
Osoba udzielająca wyjaśnień	Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty.

Ustalenia kontroli:

4.1. Wydatki.

W 2023 r. w Kuratorium obowiązywały zasady polityki rachunkowości wprowadzone zarządzeniem nr 41/2023 ZKO z dnia 21.08.2023 r. (załącznik nr 1). Kontrolujący zweryfikowali dokumenty księgowe związane z wydatkami ponoszonymi przez KO w grudniu 2023 r. na kwotę 1 319 302,41 zł. W trakcie kontroli ustalono prawidłowość ich opisywania. Przedłożone dokumenty spełniały wymogi dotyczące dokumentów księgowych zapisane w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, tzn. zostały zadekretowane oraz widnieje na nich podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Ponadto na fakturach i rachunkach widnieje informacja o sprawdzeniu (kontroli) dokumentów pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz podpis osoby odpowiedzialnej.

W wyniku kontroli ustalono, że wydatki ujmowano w ewidencji księgowej przestrzegając właściwej klasyfikacji budżetowej z wyjątkiem wydatków dotyczących opłat za odprowadzanie ścieków oraz opłat za wodę opadową. Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości opisany został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

Faktury i rachunki zostały uregulowane w terminie. Nie stwierdzono dokonywania przez Kuratorium wydatków niezasadnych.

(dowód: akta kontroli str. 142, 335-336, 341-345, 760-847)

Dodatkowo w toku czynności kontrolnych dokonano szczegółowych ustaleń dotyczących wydatku poniesionego w czerwcu 2023 r. na zakup czytnika e-booków dla ZKO.

Czytnik e-booków.

Na podstawie wniosku o dokonanie wydatku finansowego nr 101/2023 oraz przedłożonej faktury nr S479/F001463/06/2023 z dnia 28.06.2023 r. na kwotę 2 299,99 zł ustalono, że poniesiono wydatek na zakup czytnika e-booków (numer inwentarzowy PTS 0433) na potrzeby ZKO. We wniosku o wydatek wskazano jako uzasadnienie zakupu, że *czytnik e-booków umożliwia odczytywanie różnych formatów plików zawierających dokumenty i obrazy*. Czytnik ten został zaewidencjonowany w księdze inwentarzowej pod numerem PTS 0433. W dniu 28.06.2023 r. wystawiono dokument OT nr 6OT/006/2023, w którym pracownik Zespołu do spraw Informatyki złożył podpis w rubryce „Podpis osoby odpowiedzialnej”. Wyżej wymienione dokumenty księgowe zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych w dniu 29.06.2023 r. Kontrolującym nie przedstawiono Karty składnika (KS) majątku potwierdzającej przekazanie czytnika do użytkowania ZKO.

(dowód: akta kontroli, str. 848-861)

Zatem kontrolujący zapytali ZKO, co było powodem zaistniałej sytuacji. W odpowiedzi z dnia 12.04.2024 r. Kurator poinformował, że ww. sprzęt został fizycznie przekazany przez Zespół ds. informatyki do użytku służbowego ówczesnemu Kuratorowi, który w czerwcu 2023 r. (data zakupu: 28.06.2023 r.), zwrócił sprzęt przed przygotowaniem stosownych dokumentów potwierdzających to zdarzenie. Czytnik e-booków od tego momentu do dnia kontroli był pod pieczę pracownika Zespołu ds. informatyki. Dodatkowo Kurator poinformował również, że zostanie on rozdysponowany po ustaleniu ostatecznego składu kadry kierowniczej jednostki.

(dowód: akta kontroli, str. 862)

W związku z tym, kontrolujący poprosili o wyjaśnienie okoliczności oddania przez ZKO w czerwcu 2023 r. czytnika, który został zakupiony 28.06.2023 r. (data faktury). Kurator w wyjaśnieniach z dnia 25.04.2024 r. przedstawionych kontrolującym nie wskazał okoliczności zwrotu czytnika przez ówczesnego Kuratora. Natomiast na pytanie kontrolujących, czy czytnik e-booków był wykorzystywany do dnia kontroli Kurator poinformował, że czytnik e-booków był wykorzystywany przez jednego z Dyrektorów oraz pracowników Zespołu ds. informatyki, w związku z m.in. prowadzonymi kontrolami czy uczestnictwem w szkoleniach i spotkaniach w celu gromadzenia dokumentacji, później przez nich wykorzystywanej.

(dowód: akta kontroli, str. 269, 271)

Z powyższych ustaleń wynika, że pomimo zakupu czytnika e-booków dla ówczesnego Kuratora był on wykorzystywany przez innych pracowników Kuratorium Oświaty, niezgodnie z ustaleniami we wniosku o wydatek oraz opisem na fakturze. W związku z tym powyższe może budzić wątpliwości co do celowości zakupu czytnika dla Kuratora. Ponadto ustalono, że w załączniku nr 1 do Polityki rachunkowości stanowiącej Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Kuratorium Oświaty w Szczecinie w § 20 ust. 11-14 wskazano, że:

- zamiar dokonania zmiany miejsca użytkowania składnika majątku pracownik zgłasza w formie pisemnego wniosku do dyrektora WAK,
- na podstawie zaakceptowanego wniosku przez ww. dyrektora pracownicy prowadzący ewidencję środków trwałych sporządzają stosowne dokumenty, na których pracownik dotychczas użytkujący składnik majątkowy dokonuje jego przekazania, a pracownik otrzymujący potwierdza jego odbiór,
- dokonanie fizycznego przeniesienia środka trwałego lub wyposażenia jest możliwe wyłącznie po spełnieniu powyższych warunków,
- za zgodą kierownika jednostki dopuszczalne jest przenoszenie wyposażenia oraz odpowiedzialności z pominięciem pisemnego wniosku pracownika.

Kontrolującym nie przedłożono razem z wyjaśnieniami dokumentacji potwierdzającej podjęcie wyżej wymienionych działań w przypadku przekazywania sprzętu pomiędzy pracownikami. Mając na uwadze wyjaśnienie KO, że sprzęt zostanie rozdysponowany po ustaleniu ostatecznego składu nowej kadry kierowniczej kontrolujący nie kwestionują sposobu dysponowania ww. sprzętem.

Kontrolujący zweryfikowali także prawidłowość kwalifikacji wydatków w okresie przejściowym. Próbą objęto 8 wybranych faktur, na łączną kwotę 19 835,66 zł, które wpłynęły do Jednostki do dnia 23.01.2024 r. Zgodnie z obowiązującą w KO Polityką rachunkowości²³ *wszystkie koszty na rzecz jednostki obciążające dany rok, należy ujmować za okres sprawozdawczy: na podstawie dokumentów które wpłyną do Wydziału Finansowo-Księgowego nie później niż do 25 stycznia roku następnego. W przypadku, gdy dzień ten przypada na dzień wolny od pracy – do ostatniego dnia roboczego przed tym dniem. Do właściwego okresu sprawozdawczego, o którym mowa w ust. 1 i 4, mogą zostać przyjęte*

²³ Zapis wyniku z załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 41/2023, § 22 ust. 1 pkt 2 i § 22 ust. 7.

dokumenty finansowo-księgowe, w przypadku przekroczenia terminów określonych w ust. 1 i 4.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dokumenty objęte kontrolą dotyczyły 2023 r. i zostały ujęte w ewidencji księgowej zgodnie z obowiązującymi w KO zasadami polityki rachunkowości,
- 7 faktur z 8 wybranych do próby zostało wystawionych z datą styczeń 2024 r., a jedna z datą grudzień 2023 r.,
- faktury zostały uregulowane w terminie,
- Jednostka stosuje zapisy polityki rachunkowości dotyczące okresu przejściowego.

(dowód: akta kontroli str. 281-282, 288-292, 337-340, 353-355)

4.2. Pozostałe wydatki niezaliczane do wynagrodzeń.

Wynagrodzenia bezosobowe.

Kontrolujący na podstawie tabeli sporządzonej przez KO (wykaz zawartych umów cywilnoprawnych) oraz ewidencji księgowej stwierdzili, że w ramach rozdziałów 80136 i 80195 § 4170 Kuratorium w 2023 r. poniosło wydatki w łącznej kwocie **254 773,20 zł** (z tego w rozdziale 80136 – 13 608,20 zł, a w rozdziale 80195 – 241 165,00 zł) na:

- wynagrodzenia dla przewodniczących komisji dyscyplinarnych i ich zastępców, przewodniczących składów orzekających oraz rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców w kwocie 34 050,00 zł,
- wynagrodzenia dla ekspertów za udział w pracach komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego w kwocie 118 885,00 zł,
- wypłatę wynagrodzenia dotyczącego 61 umów o dzieło w kwocie 77 500,00 zł,
- wypłatę wynagrodzenia dotyczącego 23 umów-zleceń w kwocie 24 338,20 zł.

Kontrolujący do szczegółowej próby wybrali po jednej osobie z każdej grupy wydatkowej, tj. po jednym członku z komisji dyscyplinarnej i komisji ds. awansu zawodowego nauczycieli, jedną osobę w ramach grupy rzeczników dyscyplinarnych oraz po jednej osobie, której KO w 2023 r. wypłaciło wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia i umowy o dzieło.

(dowód: akta kontroli str. 866-868, 963, 972, 983, 1016-1020)

Ustalenia dotyczące wynagrodzenia wypłaconego członkom komisji dyscyplinarnej i komisji ds. awansu zawodowego nauczycieli oraz rzecznika dyscyplinarnego:

1. Wysokość naliczonego i wypłaconego w 2023 r. przez KO wynagrodzenia była zgodna z obowiązującymi w Jednostce procedurami w tym zakresie.
2. Wypłata wynagrodzenia w przypadku komisji dyscyplinarnej oraz rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców następowała na podstawie złożonego wniosku z częstotliwością zgodną z wewnętrznymi uregulowaniami, a w przypadku członków komisji ds. awansu zawodowego nauczycieli na podstawie przedłożonego harmonogramu udziału eksperta w pracach komisji oraz oświadczenia, dwa razy w roku kalendarzowym, tj. w terminie do 30 września i do 31 grudnia danego roku.
3. Członkowie komisji ds. awansu zawodowego nauczycieli na każde postępowanie kwalifikacyjne powoływani byli odrębną decyzją ZKO.
4. Komisja dyscyplinarna oraz rzecznik dyscyplinarny i jego zastępcy powoływani byli na oznaczony czas przez ZKO.

5. Zgodnie z załącznikiem²⁴ (dalej: *regulamin*) do Zarządzenia nr 64/2017 ZKO z dnia 15 grudnia 2017 r. § 6 ust. 4 wnioski, o których mowa w ust. 2 należy przedstawić do 10-go dnia miesiąca następującego po miesiącu którego dotyczy, z wyjątkiem miesiąca grudnia, w którym wniosek należy złożyć do 15-go dnia tego miesiąca. W wyniku kontroli stwierdzono, że wniosek o wypłatę wynagrodzenia za miesiąc luty 2023 r. dotyczący Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wpłynął do Kuratorium w dniu 20.03.2023 r., a 7 wniosków o wypłatę wynagrodzenia dla Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej wpłynęło do Kuratorium po terminie wynikającym z załącznika do Zarządzenia, tj. odpowiednio:

Tabela nr 15

Miesiąc, którego wniosek dotyczył	Data wpływu wniosku do Kuratorium
Luty 2023 r.	13.03.2023 r.
Kwiecień 2023 r.	23.05.2023 r.
Maj 2023 r.	13.06.2023 r.
Lipiec 2023 r.	14.08.2023 r.
Sierpień 2023 r.	18.09.2023 r.
Październik 2023 r.	14.11.2023 r.
Grudzień 2023 r.	18.12.2023 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem ZKO powyższe wynikało z: [...] wypłata wynagrodzenia dla rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców za udział w postępowaniu dyscyplinarnym, następuje wyłącznie na podstawie wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego. W związku nieobecnością pracownika pełniącego funkcję Rzecznika Dyscyplinarnego w okresie od 27 lutego do 17 marca 2023 r., przedmiotowy wniosek o wypłatę wynagrodzenia za miesiąc luty został sporządzony i przekazany niezwłocznie po powrocie pracownika do pracy, tj. w dniu 20 marca 2023 r.

[...] wypłata wynagrodzenia dla Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli, następuje wyłącznie na podstawie wniosku Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej.

Osoby powołane w skład Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie Zachodniopomorskim są nauczycielami zatrudnionymi w szkołach i placówkach oświatowych z terenu województwa zachodniopomorskiego. Pełnienie/wykonywanie funkcji w Komisji Dyscyplinarnej w bezpośredni sposób związane jest z wykonywaniem obowiązków służbowych w miejscu ich zatrudnienia. W związku z tym, postanowienia regulaminu dotyczące terminu składania wniosków o wypłatę wynagrodzenia nie są dla Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej bezwzględnie wiążące albowiem są aktem wewnętrznym kuratorium oświaty, tym samym stanowią dla Przewodniczącej Komisji Dyscyplinarnej jedynie wytyczne do sposobu postępowania w sprawie rozliczenia należnych wynagrodzeń. Należy nadmienić, iż przypadki spóźnionego zgłaszania wniosków o wypłatę wynagrodzenia były spowodowane koniecznością przeprowadzenia w pierwszej kolejności merytorycznego rozpatrzenia spraw i ich zakończenia w terminach wynikających z przepisów prawa, a sam fakt przekroczenia regulaminowego terminu nie ma wpływu na sposób oraz termin wypłaty wynagrodzenia, które mieści się w zaplanowanych uprzednio wydatkach przewidzianych w budżecie jednostki”.

Kontrolujący wyjaśnienia w powyższym zakresie przyjęli.

²⁴ Regulamin wynagradzania Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli i jego zastępców, przewodniczących składów orzekających oraz Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców, a także wynagradzania obrońcy z urzędu.

6. W wyniku kontroli stwierdzono, że wypłata wynagrodzenia dla Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nastąpiła na podstawie wniosków, których wzór nie odpowiada tym wskazanym w § 6 ust. 2 pkt d i e regulaminu. W związku z tym zwrócono się do KO z pytaniem w tym zakresie. Zgodnie z wyjaśnieniem ZKO „*Rozstrzygająca w tym zakresie jest treść wynikająca z tabeli wniosku o wypłatę wynagrodzenia, zawierająca wszystkie dane niezbędne do prawidłowego rozliczenia należnego wynagrodzenia. Natomiast sama forma graficzna oraz ewentualne dopiski lub wykreślenia we wniosku, niezwiązane z ustaleniem wysokości i dokonaniem wypłaty tego wynagrodzenia, stanowią element ambiwalentny dla prawidłowości rozliczeń z tego tytułu*”. Kontrolujący mając na względzie, że przedłożone wnioski zawierały wszystkie niezbędne dane warunkujące ustalenie i wypłatę wynagrodzenia, udzielone wyjaśnienie przyjęli.

Ustalenia dotyczące wypłaconego wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia i umowy o dzieło.

Z 61 umów o dzieło szczegółową weryfikacją objęto **umowę o dzieło nr 35/2023** zawartą w dniu 02.03.2023 r. (aneks nr 1 z dnia 25.09.2023 r.), której przedmiotem było przeprowadzenie badań bezpieczeństwa wychowanków 7 młodzieżowych ośrodków wychowawczych w województwie zachodniopomorskim, wskazanych przez zamawiającego, opracowanie i przekazanie pisemnych raportów z tych badań oraz wskazanie zamawiającemu narzędzi do badania poziomu bezpieczeństwa wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono do dnia 30.11.2023 r., a wynagrodzenie na 13 000,00 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 1016-1020, 1032-1037)

Z 23 umów-zleceń do szczegółowej analizy wybrano **umowę nr 87/2023** zawartą w dniu 22.11.2023 r., której przedmiotem było dostosowanie aplikacji do sporządzania i przekazywania rozliczenia wykorzystanych przez jst dotacji celowych budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe w 2023 r. oraz środków Funduszu Pomocy otrzymanych w 2023 r. na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów będących obywatelami Ukrainy. Umowa została zawarta na okres od 22.11.2023 r. do dnia 10.12.2023 r. Za wykonanie czynności zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie brutto w wysokości 250,00 zł za 1 godzinę pracy, a łączny czas realizacji zlecenia nie mógł przekroczyć 20 godzin.

(dowód: akta kontroli str. 1016-1020, 1024-1027)

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- 1) po wykonaniu zlecenia zleceniobiorca wystawił KO rachunek za usługę, w którym wskazywał należną mu kwotę do zapłaty oraz liczbę przepracowanych godzin w ramach zawartej umowy,
- 2) po wykonaniu umowy o dzieło, KO sporządzało protokół odbioru dzieła, określający prawidłowość wykonania przedmiotu umowy, na podstawie którego wykonawca wystawiał zamawiającemu rachunek, w którym wskazywał należne mu wynagrodzenie i numer rachunku bankowego do jego przekazania,
- 3) wypłata wynagrodzenia wykonawcom usług nastąpiła zgodnie z terminem wynikającym z podpisanej umowy.

Dodatkowo kontrolujący zwrócili się do Jednostki z pytaniem, w jaki sposób KO dokonało wyboru poszczególnych wykonawców umów cywilnoprawnych oraz w jaki sposób ustalono wynagrodzenie za wykonanie usługi w poszczególnych umowach. W wyjaśnieniu ZKO poinformował: *udzielenie zamówienia w zakresie objętych kontrolą umów, na podstawie Regulaminu udzielania w Kuratorium Oświaty w Szczecinie zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 130.000 netto, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 72/202 Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 30 grudnia 2020 r. było zwolnione ze składania zapytań ofertowych, tj.:*

- *umowa o dzieło nr 35/2023 r. z dnia 2 marca 2023 r. na kwotę 13.000 zł brutto – zamówienie*

- w zakresie działalności twórczej lub artystycznej - § 13 ust. 1 pkt 1 wskazanego wyżej Regulaminu,
- umowa zlecenia nr 87/2023 z dnia 22 listopada 2023 r. na kwotę 5.000 zł brutto – zamówienie, które ze względu na charakter, może zostać zrealizowane wyłącznie przez jednego wykonawcę i którego wartość netto nie przekracza kwoty 5.000 zł (§ 9 ust. 1 wskazanego wyżej Regulaminu).

Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umów objętych kontrolą zostało ustalone przez strony w oparciu o zakres przedmiotu umowy, z uwzględnieniem wszelkich kosztów niezbędnych do prawidłowej realizacji umowy.

Wyjaśnienia w tym zakresie przyjęto.

W wyniku kontroli, na podstawie sporządzonego przez KO wykazu zawartych umów cywilnoprawnych stwierdzono, że w kontrolowanym okresie nie zawierano umów cywilnoprawnych z pracownikami KO.

(dowód: akta kontroli str. 1016-1041)

W związku z powyższym w 2023 r. Kuratorium Oświaty w Szczecinie poniosło wydatki bezosobowe w łącznej kwocie 254 773,20 zł. Kwota ta odpowiada kwotom wykazanim w ewidencji księgowej w § 4170 i sprawozdaniu Rb-28 (korekta).

(dowód: akta kontroli str. 140-141, 866-867)

Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń

W ramach rozdziału 80136 § 3020 na dzień 31.12.2023 r. Jednostka zgodnie z ewidencją księgową wydatkowała kwotę **7 677,24 zł**. Poniesione wydatki dotyczyły świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy tj.:

- ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej – 1 224,00 zł,
- zakupu odzieży ochronnej BHP – 613,24 zł,
- dofinansowania zakupu okularów korygujących – 5 840,00 zł.

Kontrolujący stwierdzili, że zakup oraz przydział odzieży i obuwia roboczego, wypłata ekwiwalentu pieniężnego za pranie odzieży roboczej oraz zwrot poniesionych przez pracownika kosztów zakupu okularów korygujących wzrok zostały dokonane zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami obowiązującymi w KO. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 269-272, 1042-1095)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

- **Nieprawidłowy paragraf klasyfikacji budżetowej przy księgowaniu wydatków za opłaty dotyczące odprowadzanych ścieków i wody opadowej.**

W wyniku kontroli ustalono, że Jednostka wydatki dotyczące opłat za odprowadzanie ścieków oraz opłat za wodę opadową księgowała w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. w § 4260, zamiast w § 4300. Powyższe działanie jest niezgodnie z Rozporządzeniem²⁵, zgodnie z którym Paragraf 4260 - Zakup energii - obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, cieplnej i innej, gazu oraz wody. W związku z tym, w § 4260 powinny zostać zaewidencjonowane wydatki związane między innymi z dostarczaniem energii elektrycznej, gazu, pary wodnej, przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej oraz usługi w tym zakresie, tj. przyłączenie i odłączenie podmiotów do/od sieci, dostęp i korzystanie z utrzymanego w odpowiednim stanie systemu elektroenergetycznego i zapewnienie odpowiedniego

²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.).

stanu systemu, ciągłości, niezawodności i odpowiedniej jakości dostaw energii, a także usługi rozprowadzania wody.

Kontrolujący zwrócili się do KO z pytaniem, dlaczego wydatki dotyczące opłat za odprowadzanie ścieków oraz opłat za wodę opadową księgowano w paragrafie 4260, a nie w paragrafie 4300. Z wyjaśnienia ZKO wynika, że *ze względu na bezpośredni związek opłat za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków w celu zachowania jednorodności przedmiotowych kosztów, wydatki ponoszone na wyżej wskazane opłaty klasyfikowane były w § 4260 – zakup energii.*

Odnosząc się do udzielonego wyjaśnienia należy zauważyć, że zgodnie z pismem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach (znak: WI-44/1775/2012) z dnia 19.04.2012 r. faktury za zakup energii i zakup wody należy klasyfikować do § 4260 - "Zakup energii", natomiast faktury za odprowadzenie ścieków do § 4300 - "Zakup usług pozostałych". W wymienionych paragrafach klasyfikacji budżetowej należy ewidencjonować faktury (w całości) za zakup energii, wody, odprowadzanie ścieków. Podobną opinię na temat klasyfikacji opłat za odprowadzanie ścieków wydała Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach w piśmie z dnia 09.09.2013 r. (znak: WA-0250/86/13). Stanowisko kontrolujących w tym zakresie potwierdza także pismo Ministerstwa Finansów Departament Finansów Samorządu Terytorialnego (znak: ST1-4834-676/BM/2007/1270) z dnia 18.10.2007 r., w którym wskazano m.in., że *w § 426 - "Zakup energii" ujmują się opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej i innej, gazu oraz wody. Natomiast w § 430 - "Zakup usług pozostałych" przyjmuje się klasyfikowanie między innymi opłat za odprowadzenie ścieków. Dodatkowo w piśmie stwierdzono, że usługi w zakresie odprowadzania ścieków, wywozu odpadów oraz inne usługi, [...], które nie mają odrębnego paragrafu w klasyfikacji budżetowej, ujmują się w § 4300 - "Zakup usług pozostałych".* W rozumieniu art. 2 pkt 10 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2023 r., poz. 537 ze zm.), wody opadowe stanowią ścieki komunalne w związku z tym powinny zgodnie z powyższą interpretacją być księgowane jako wydatek w § 4300.

(dowód: akta kontroli str. 270, 272, 335-336, 341-345, 779, 782-785, 816-817, 829-834)

Skutkiem błędnej klasyfikacji jest wykazanie pod nieprawidłowym paragrafem klasyfikacji budżetowej danych w sprawozdaniu budżetowym RB-28 (korekta), a tym samym wykazanie w sprawozdaniu, które powinno przedstawiać dane rzetelne, niezbędne do analiz, kontroli i planowania gospodarczego, niewłaściwych informacji w zakresie poniesionych wydatków.

Za nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki, główny księgowy oraz osoby dokonujące dekretacji dokumentów i ich księgowania.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	<ol style="list-style-type: none">1. Wyjaśnienia z dnia 12.04.2024 r. ZKO ws. zakupionego tabletu i czytnika e-booków (dowód: akta kontroli: str. 862).2. Wyjaśnienia z dnia 19.04.2024 r. ZKO dotyczące zawartej przez Jednostkę umowy zlecenia i umowy o dzieło (dowód, akta kontroli, str. 1039-1041)3. Wyjaśnienia z dnia 19.04.2024 r. ZKO dotyczące poniesionych wynagrodzeń bezosobowych (dowód, akta kontroli, str. 647-651).4. Wyjaśnienia z dnia 25.04.2024 r. ZKO dotyczące kontrolowanych zagadnień (dowód, akta kontroli, str. 271-274).
Ocena obszaru nr 4	Pozytywna z nieprawidłowością

Obszar nr 5 – Prawidłowość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje.

Podstawa prawna	<ol style="list-style-type: none">1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270).2. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120).3. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 104).4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz.U. Nr 238, poz. 1579).
------------------------	---

Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli

Pan Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty

Ustalenia kontroli:

Kuratorium w 2023 r. nie posiadało wewnętrznego regulaminu rozliczania inwestycji. Zgodnie z oświadczeniem Kuratora: *Zasady udzielenia zamówień w Kuratorium Oświaty w Szczecinie, w tym w zakresie zakupów inwestycyjnych reguluje wyłącznie Regulamin udzielania w Kuratorium Oświaty w Szczecinie zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 130.000 zł netto, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 72/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania w Kuratorium Oświaty w Szczecinie zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 130.000 netto oraz obowiązujące przepisy prawa w tym zakresie.*

(dowód: akta kontroli, str. 1096-1098)

Pierwotnie w Zarządzeniu nr 226/2023 nie zaplanowano wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne. W wyniku przesunięć środków finansowych przeznaczonych na działania bieżące uzyskano środki finansowe na zakupy inwestycyjne. Szczegóły dotyczące wydanych decyzji w tym zakresie oraz wysokości środków przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 16

L.p.	Numer Decyzji/ Zarządzenia	z dnia	Rozdział	§	Przeznaczenie	Zmiany w planie wydatków - zwiększenie
1.	Decyzja Nr 231/2023	25.05.2023 r.	80136	6060	sfinansowanie zakupu, instalacji i wdrożenia urządzenia (wraz ze wsparciem technicznym) służącego do zabezpieczenia sieci komputerowej oraz bezpiecznej i płynnej komunikacji	34 000,00 zł
2.	Decyzja Nr 415/2023	23.08.2023 r.	80136	6060	zakup, instalacja i wdrożenie sprzętu teleinformatycznego wraz z oprogramowaniem	65 000,00 zł
3.	Decyzja Nr 425/2023	25.08.2023 r.	80136	6060	zakup samochodu osobowego na potrzeby Kuratorium Oświaty w Szczecinie	100 000,00 zł
4.	Decyzja Nr 443/2023	05.09.2023 r.	80136	6060	zakup samochodu	57 800,00 zł
Razem						256 800,00 zł

W wyniku zmian w planie uzyskano środki finansowe w rozdziale 80136 w § 6060 w kwocie 256 800,00 zł. Jednostka zaplanowała w ramach tych środków finansowych ujętych w ustawie budżetowej zakupienie samochodu osobowego, urządzenia zabezpieczającego sieć komputerową i sprzętu teleinformatycznego.

Plan finansowy i wykonanie inwestycji w Kuratorium na dzień 31.12.2023 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 17

Lp	Rozdział	Paragraf	Opis paragrafu	Nazwa inwestycji	Plan z ustawy budżetowej na 2023 r.	Plan budżetu po zmianach na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie wydatków na dzień 30.11.2023 r.
1.	80136	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	UTM STORMSHIELD SN500 Series wraz z usługą serwisową "Premium security pack" na okres 3 lat	0,00 zł	34 000,00 zł	33 980,00 zł
2.				Serwer Fujitsu Primergy RX25 M Series z systemem operacyjnym Windows Server 2019 Standard – 24 694,00 zł. Oprogramowanie stormshield SLS-SVC 5 szt. - 16 450,00 zł.	0,00 zł	41 200,00 zł	41 144,00 zł
3.				przełącznik sieciowy switch Allied Telesis X220-52GT-50 - 2 sztuki	0,00 zł	23 800,00 zł	23 800,00 zł
4.				samochód osobowy	0,00 zł	157 800,00 zł	157 770,00 zł
Razem					0,00 zł	256 800,00 zł	256 694,00 zł

(dowód: akta kontroli, str. 1099-1101)

Kontrolujący ustalili, że:

1. Jednostka sporządziła programy inwestycji oraz dwie aktualizacje programów niezgodnie ze wzorem wynikającym z załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 371/2020 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 28.12.2020 r. w sprawie ustalenia procedur planowania budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, jego realizacji oraz sprawozdawania – Procedury nr 1²⁶. Programy zostały przyjęte przez Wydział Finansów i Budżetu ZUW.
2. W 2023 r. nie dokonywano zaliczek na poczet realizowanych zakupów inwestycyjnych.
3. We wszystkich przypadkach prawidłowo wystawiono dokumenty OT.
4. Stwierdzono, że Kuratorium przedłożyło w dniu 28.02.2024 r., tj. w terminie do końca lutego 2024 r. rozliczenie inwestycji zgodnie z Procedurą nr 8, które stanowiło potwierdzenie rozliczenia zakupów inwestycyjnych.

(dowód: akta kontroli, str. 1102-1127)

Wydatki na zakupy inwestycyjne wyniosły **256 694,00 zł**, co stanowi 99,96% planu wydatków po zmianach. W tabeli przedstawiono zestawienie zakupów inwestycyjnych zrealizowanych w 2023 r. wraz z strukturą % ich wykonania.

Tabela nr 18

Rodzaj wydatku	Plan budżetu po zmianach na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie wydatków na dzień 30.11.2023 r.	Struktura % planu po zmianach	% wykonania planu po zmianach	Struktura % wykonania wydatków	% wykonania zadania inwestycyjnego
UTM STORMSHIELD SN500 Series wraz z usługą serwisową "Premium security pack" na okres 3 lat	34 000,00 zł	33 980,00 zł	13,24%	99,94%	13,24%	100%

²⁶ Zwanego dalej *Procedurą*.

Serwer Fujitsu Primergy RX25 M Series z systemem operacyjnym Windows Server 2019 Standard - 24 694,00 zł. Oprogramowanie stormshield SLS-SVC 5 szt. - 16 450,00 zł.	41 200,00 zł	41 144,00 zł	16,04%	99,86%	16,03%	100%
przełącznik sieciowy switch Allied Telesis X220-52GT-50 - 2 sztuki	23 800,00 zł	23 800,00 zł	9,27%	100,00%	9,27%	100%
samochód osobowy	157 800,00 zł	157 770,00 zł	61,45%	99,98%	61,46%	100%
Razem	256 800,00 zł	256 694,00 zł	100,00%	99,96%	100,00%	

(dowód: akta kontroli, str. 1128-1131)

Kontrolujący szczegółowo zweryfikowali prawidłowość realizacji zakupu inwestycyjnego w postaci samochodu osobowego wraz z opłatą rejestracyjną dokonanego przez Kuratorium w 2023 r.

Pierwotnie, zgodnie z programem inwestycji z dnia 23.08.2023 r., zawnioskowano o kwotę 100 000,00 zł z przeznaczeniem na zakup samochodu osobowego. W uzasadnieniu wskazano, że wszystkie 3 samochody będące na stanie Kuratorium są intensywnie eksploatowane. Dodatkowo jeden z nich (rok produkcji 2009 r.) wymaga zwiększonych nakładów na naprawy. Czas postoju samochodu dezorganizuje prowadzenie czynności kontrolnych przez Jednostkę. W aktualizacji programu inwestycyjnego z dnia 01.09.2023 r. zwiększono planowany koszt zakupu inwestycyjnego do wysokości 157 800,00 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 1118-1127)

Zgodnie z protokołem z dnia 06.09.2023 r., w wyniku przeprowadzonego postępowania w drodze zapytania ofertowego wyłoniono dostawcę samochodu osobowego. Jedynym kryterium wyboru dostawcy była wysokość ceny zakupu. Dostawcę wybrano spośród 2 oferentów. Samochód, za który zaproponowano niższą cenę nie spełniał minimalnych wymogów wynikających z oferty, w związku z tym wybrano ofertę drugą na kwotę 157 610,00 zł.

Kuratorium w dniu 11.09.2023 r. zawarło z dostawcą umowę na zakup samochodu. W umowie ustalono, że wykonawca zrealizuje przedmiot zamówienia w terminie do 30.11.2023 r. W umowie określono również podstawowe cechy samochodu, w tym zapis, że ma być to nowy samochód. Łączna kwota wydatków wynikająca z umowy to 157 610,00 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 1132-1148)

W wyniku kontroli ww. zakupu inwestycyjnego stwierdzono, że :

1. Kurator w dniu 06.09.2023 r. zatwierdził wniosek o dokonanie wydatku finansowego na zakup samochodu osobowego w kwocie 157 610,00 zł oraz dokonanie opłaty rejestracyjnej w kwocie 178,50 zł.
2. Faktura wystawiona przez dostawcę, tj. faktura nr 001/00556/23/1/024 z dnia 25.10.2023 r. na kwotę 157 610,00 zł oraz dowód dokonania opłaty rejestracyjnej z dnia 25.10.2023 na kwotę 160,00 zł zostały zaewidencjonowane w odpowiednim paragrafie klasyfikacji budżetowej, czyli w § 6060.
3. Dokumenty księgowe posiadają wszystkie dane wymagane w art. 21 ustawy o rachunkowości oraz były zatwierdzone pod względem formalno-merytorycznym i rachunkowym przez osoby do tego upoważnione.
4. Nie dokonywano zaliczek na poczet zakupu inwestycyjnego.
5. Płatności na łączną kwotę 157 770,00 zł dokonano w dniu 30.10.2023 r., z tego faktura została zapłacona w kwocie i terminie wynikającym z wcześniej zaciągniętego zobowiązania, natomiast kwota opłaty rejestracyjnej została przekazana pracownikowi merytorycznemu oraz zaewidencjonowana w księgach rachunkowych na koncie 234 Pozostałe rozrachunki

z pracownikami.

6. W dniu 26.10.2023 r. prawidłowo wystawiono dowód OT nr 13OT/013/2023 na kwotę 157 770,00 zł ze stawką umorzeniową 20%.
7. Zakupiony środek trwały został prawidłowo ujęty w księgach rachunkowych.
8. Dostawy dokonano w terminie w dniu 25.10.2023 r. (data sprzedaży wynikająca z faktury nr 001/00556/23/1/024 z dnia 25.10.2023 r. oraz dokumentu odbioru samochodu).
(dowód: akta kontroli, str. 1099-1101, 1149-1161)

Wydatki poniesione na skontrolowane zadanie inwestycyjne wyniosły ogółem **157 770,00 zł**, co stanowi **99,98%** planu wydatków. Zadanie polegające na zakupie samochodu osobowego zostało wykonane w 100%.

W obszarze rozliczania środków ponoszonych na inwestycje nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Oświadczenie z dnia 16.04.2023 r. ZKO ws. procedur rozliczania inwestycji (dowód: akta kontroli: str.1096-1098).
Ocena obszaru nr 5	Pozytywna

Obszar nr 6 – Prawidłowość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zamówień o wartości poniżej 130 000 zł.

Podstawa prawna	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605)
Osoby udzielające wyjaśnień w trakcie kontroli	Pan Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty, Pani Monika Świercz – Dyrektor Wydziału Administracji i Kadr.

Ustalenia kontroli:

W myśl zapisów § 31 ust. 4 regulaminu organizacyjnego prowadzenie spraw w zakresie udzielania zamówień publicznych przypisane zostało do zadań Wydziału Administracji i Kadr Kuratorium.

1. Planowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

W toku czynności kontrolnych na podstawie:

- rocznego sprawozdania z udzielonych zamówień za 2023 r. przekazanego Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych,
- odpowiedzi Kuratora na zawiadomienie o kontroli,

ustalono, że **w okresie objętym kontrolą podmiot kontrolowany nie udzielił zamówień publicznych na podstawie przepisów Pzp.**

(dowód, akta kontroli, str. 1162-1189)

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów ustalono, że w dniu 15.02.2023 r. Kuratorium opublikowało w Biuletynie Zamówień Publicznych *Plan postępowań* o numerze 2023/BZP 00095536/01/P. Jednakże, w związku z ponownym oszacowaniem planowanego do realizacji

zamówienia (na świadczenie usług pocztowych i kurierskich) podmiot kontrolowany podjął decyzję o realizacji zamówienia poza ustawą Prawo zamówień publicznych²⁷ i zrealizował je w oparciu o przyjęty w jednostce regulamin²⁸.

(dowód, akta kontroli, str. 1190-1197)

W toku czynności kontrolnych zwrócono uwagę, że w związku z rezygnacją z realizacji omawianego zamówienia w oparciu o przepisy Pzp, nie zaktualizowano *Planu postępowań* w Biuletynie Zamówień Publicznych, do czego obliguje art. 23 ust. 4 Pzp.

Pismem z dnia 16.04.2024 r. Kurator wyjaśnił: [...] *podjęto próbę aktualizacji planu zamówień publicznych opublikowanego w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2023/BZP 000955536/01/P. Platforma e-Zamówienia, za pośrednictwem której dochodzi do publikacji planów, ogłoszeń, sprawozdań, itp. dokumentacji związanej z zamówieniami publicznymi nie przewiduje technicznej możliwości dokonania aktualizacji planu zamówień publicznych w zakresie „przewidywanego trybu albo procedury udzielania zamówienia” (kol 3) z trybów określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych na tryb „poza ustawą pzp”. Wobec takiego stanu rzeczy, przygotowano notatkę służbową w zakresie aktualizacji trybu udzielania zamówienia na „poza ustawą pzp” i opublikowano ją w Biuletynie Informacji Publicznej Kuratorium Oświaty w Szczecinie*.

(dowód, akta kontroli, str. 1198-1203)

Urząd Zamówień Publicznych w publikacji pt. "Plan postępowań określony w nowej ustawie Prawo zamówień publicznych"²⁹ wskazał, że aktualizacja planu postępowań obejmuje przypadki, w których zamawiający **rezygnuje z określonego postępowania** bądź też modyfikuje informacje przedstawione w planie w odniesieniu do poszczególnych postępowań zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 3 Pzp. W takiej sytuacji aktualizacja **polega na skreśleniu z planu pozycji**, której realizacja nie nastąpi w danym roku finansowym lub na jej modyfikacji poprzez zamieszczenie kolejnej wersji planu postępowań. Mając na uwadze podjęte przez podmiot kontrolowany działania w celu opublikowania aktualizacji planu odstępuje się od wystosowania zalecenia w powyższym zakresie. Niemniej jednak, kierując się wykładnią wyrażoną przez UZP przypomnieć należy, że zapewnienie aktualności *Planu postępowań* jest ustawowym obowiązkiem zamawiającego wynikającym z art. 23 ust. 4 ustawy Pzp.

2. Zgodność udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 130 000 zł z regulacjami wewnętrznymi.

Udzielanie zamówień publicznych, których wartość była niższa niż 130 000 zł uregulowane zostało przez podmiot kontrolowany w regulaminie stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 72/2020 z dnia 30.12.2020 r., a następnie do Zarządzenia nr 66/2023 z dnia 18.12.2023 r.

(dowód, akta kontroli str. 1204-1227)

Na podstawie przedłożonych kontrolującemu rejestrów wniosków o dokonanie wydatków na lata 2023 i 2024 (zwanymi dalej *rejestr*) ustalono, że podmiot kontrolowany przeprowadził 244 postępowania, których wartość była mniejsza niż 130 000 zł, w tym: w 2023 r. – 203, a w 2024 r. – 41. W okresie objętym kontrolą 30 wniosków o dokonanie wydatków zakończyło się zawarciem umowy.

(dowód, akta kontroli str. 1228-1238)

²⁷ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605), zwana dalej Pzp.

²⁸ Regulamin udzielania w Kuratorium Oświaty w Szczecinie zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 zł (załącznik do Zarządzenia Nr 72/2020 ZKO z dnia 30 grudnia 2020 r.), zwany dalej *regulaminem*.

²⁹ www.gov.pl/web/uzp/plan-postepowan-okreslony-w-nowej-ustawie-prawo-zamowien-publicznych.

Mając powyższe na uwadze szczegółowej kontroli poddano 29 wniosków ujętych w rejestrze pod poz. 3, 9, 25, 44, 52, 54, 59, 61, 65, 75, 78, 79, 84, 90, 101, 126, 134, 140, 143, 144, 145, 147-148, 191, 197, 199-202 oraz wydatek nieujęty w rejestrze (umowa najmu 1/N/2024).

Sposób przeprowadzenia 28 postępowań odpowiadał trybowi określonemu, w obowiązującym w podmiocie kontrolowanym, regulaminie.

W toku kontroli zwrócono uwagę, że 7 wniosków w 2023 r. dotyczyło wydatków na materiały promocyjne z logo Kuratorium na łączną kwotę 62 202,68 zł brutto. Zgodnie z zapisami § 13 ust. 1 regulaminu ww. wydatki zostały zwolnione z procedur ustanowionych w § 9 i § 10 regulaminu. Jednocześnie 4 wnioski o wydatek zrealizowała jedna firma na łączną kwotę 45 707,95 zł netto/ 56 220,78 zł brutto.

(dowód, akta kontroli str. 1239-1283)

Pismem z dnia 16.04.2024 r. Kurator wyjaśnił: *przedmioty „obrandowane” logotypem Kuratorium Oświaty w Szczecinie kupowane były z przeznaczeniem na nagrody rzeczowe dla uczniów naszego województwa, biorących udział w różnych przedsięwzięciach edukacyjnych, organizowanych przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty. Wobec treści z § 13 ust.1 zarządzenia Nr 72/2020 Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 30 grudnia 2020 r., ich zakupy były zwolnione ze składania zapytań ofertowych. Najczęstsze dokonywanie tych zakupów w firmie [...] wynikało z szybkiego terminu realizacji, szerokiego asortymentu dostępnego niejako „od ręki” oraz tego, że firma ta dysponowała już uzgodnionym projektem logotypu Kuratorium Oświaty w Szczecinie, co również miało pozytywny wpływ na cenę oraz termin realizacji.*

(dowód, akta kontroli str. 1202)

Wyjaśnienia, na potrzeby niniejszej kontroli, zostały uwzględnione przez kontrolujących. Niemniej jednak przypomnienia wymaga fakt, że niezależnie od przesłanek uzasadniających odstępianie od stosowania przejętego regulaminu (§ 13 ust. 1), Kurator jest organem administracji publicznej i szczególnie w zakresie wydatków publicznych winien kierować się przepisami dotyczącymi finansów publicznych, jak również zasadami i uregulowaniami, które sam opracował i przyjął do stosowania. Postępowania dotyczące realizacji wniosków o wydatek finansowy w oparciu o § 9 lub § 10 regulaminu zapewniłoby zachowanie zasady konkurencyjności oraz wybór najkorzystniejszej oferty.

Mając na uwadze, że wydatki na nagrody rzeczowe dla uczniów w postaci gadżetów promocyjnych z logo ZKO są zamówieniami powtarzającymi się corocznie, tym samym możliwymi do zaplanowania, zasadnym byłoby stosowanie w tym przypadku trybów określonych w § 9 lub § 10 regulaminu.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- 1) nie sporządzono wniosku o dokonanie wydatku dotyczącego umowy nr 1/N/2024 do czego zobowiązywał § 13 ust. 4 regulaminu;
- 2) w przypadku wniosku o dokonanie wydatku finansowego (poz. 147 w rejestrze) brak było dokumentów potwierdzających wystosowanie zapytania ofertowego do co najmniej 2 oferentów, brak pisemnej notatki – zał. nr 2 do regulaminu, brak zamówienia/zlecenia w formie pisemnej, co stanowiłoby realizację § 9 regulaminu bądź dokumentu potwierdzającego realizację § 13 ust. 2 regulaminu.

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

- **Nie sporządzono wniosku o dokonanie wydatku dotyczącego umowy nr 1/N/2024 do czego zobowiązywał § 13 ust. 4 regulaminu.**

(dowód, akta kontroli str. 1284-1286)

Pismem z dnia 16.04.2024 r. Kurator wyjaśnił: *pracownik realizujących zadanie założył, że zawarcie/aneksowanie umowy w przedmiocie najmu garażu, w której określona została wysokość czynszu najmu wraz z częstotliwością i terminem jego ponoszenia jest wystarczające.*

(dowód, akta kontroli str. 1200)

Mając powyższe na uwadze wskazania wymaga fakt, że opisany wyżej tryb postępowania nie odpowiadał przepisom obowiązującym w Kuratorium. Zgodnie z § 13 ust. 1 regulaminu ze składania zapytań ofertowych zwolnione są w szczególności opłaty z tytułu najmu pomieszczeń, obiektów, garaży, miejsc parkingowych, itp. Natomiast w myśl § 13 ust. 4 regulaminu udzielanie zamówienia w przypadkach, o których mowa w ust. 1 następuje na podstawie wniosku o dokonanie wydatku, o którym mowa w § 8 ust.1 regulaminu. W opinii kontrolujących funkcjonujące w administracji publicznej przepisy powinny być stosowane zgodnie z ustalonymi w nich regułami przez pracowników jednostki. Powyższe ma na celu uniknięcie ewentualnych nieporozumień i wątpliwości w wydatkowaniu środków publicznych, w szczególności odnosząc się do zasady oszczędności i celowości.

- **W przypadku wniosku o dokonanie wydatku finansowego (poz. 147 w rejestrze) brak było dokumentów wskazanych w § 9 regulaminu bądź dokumentu potwierdzającego realizację § 13 ust. 2 regulaminu.**

(dowód, akta kontroli str. 1287-1291)

Pismem z dnia 16.04.2024 r. Kurator poinformował: *główny wydatek obejmował zakup tabletu [...] którego cena wynosiła 4 714,63 zł netto. Mając na uwadze szacowaną wartość netto zamówienia w stosunku do przedmiotowego zakupu zastosowanie miał § 8 ust. 1 regulaminu [...] tj., sporządzenie wniosku o wydatek. Ten konkretny model został zakupiony w autoryzowanym salonie [...]. W salonie, w momencie dokonywania zakupu okazało się, że jest dostępny „od ręki” interaktywny rysik [...]. Narzędzie to można używać do różnych urządzeń mobilnych [...]. W tej sytuacji jego wartość (608,94 zł netto) nie zwiększyła wartości głównego zamówienia.*

(dowód, akta kontroli str. 1200-1201)

Przedłożony do kontroli wniosek o dokonanie wydatku finansowego nr 147/2023 z dnia 8.09.2023 r. obejmował tablet, rysik do interakcji oraz etui. Wartość zamówienia wskazana we wniosku ustalona została na kwotę 7 000 zł brutto (ok. 5700 zł netto). Faktyczna wartość zakupu wyniosła 6 766,99 zł brutto (5 501,62 zł netto³⁰). Zgodnie z § 5 regulaminu *procedurę udzielania zamówień uregulowano w następującym układzie:*

- 1) *zamówienia klasyczne o wartości nieprzekraczającej kwoty 5 000, 00 zł netto,*
- 2) *zamówienia klasyczne o wartości przekraczającej kwotę 5 000,00 zł netto do wartości nieprzekraczającej kwoty 20 000, 00 zł netto;*
- 3) (...)
- 4) (...),

określając w dalszych paragrafach regulaminu zasady realizacji ww. zamówień. I tak w § 9 wskazano

³⁰ Faktura Pro-Forma nr: FPRO/815/069/23 z dnia 14.09.2023 r.

procedurę postępowania dla zamówień, o których mowa w § 5 ust. 2 regulaminu.

Mając na uwadze przedłożone do kontroli dokumenty wskazujące, że już na etapie wniosku o wydatek finansowy zakładana kwota podlegała procedurze wskazanej w § 9 regulaminu złożone wyjaśnienia nie zostały uwzględnione przez kontrolujących. Tym samym uznać należy, że ww. wydatek został zrealizowany niezgodnie z zasadami ustalonymi w wewnętrznych dokumentach Kuratorium.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe nieprawidłowości są pracownicy zobowiązani do przestrzegania zapisów regulaminu przy realizacji wydatków finansowych, osoby nadzorujące oraz kierownik jednostki.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZKO z dnia 16.04.2024 r. ws. zamówień o wartości poniżej 130 000 zł. (dowód, akta kontroli str. 1200-1203)
Ocena obszaru nr 6	Pozytywna z nieprawidłowościami

Obszar nr 7 – Terminowość oraz prawidłowość załatwiania spraw.

Podstawa prawna	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572) (zwana dalej <i>Kpa</i>) – art. 35 § 1 i 3, art. 36 oraz art. 106 § 1 i 3.
Osoba udzielająca wyjaśnień	Pan Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty

Ustalenia kontroli:

Na podstawie okazanych rejestrów spraw wynikających z pełnienia funkcji organu rządowej administracji zespolonej w województwie stwierdzono, że pracownicy Kuratorium przeprowadzili 92 postępowania administracyjne, w tym:

- 69 postępowań, gdzie do terminowości ich załatwienia zastosowanie znajdowały przepisy *Kpa*,
 - 23 postępowania, których terminy załatwienia określone zostały w przepisach szczególnych³¹.
- (dowód, akta kontroli, str. 1292-1299)

Szczegółowej kontroli poddano 69 postępowań, do których zastosowanie znajdowały przepisy *Kpa*, w zakresie:

- przyznania, akredytacji placówce doskonalenia nauczycieli (art. 184 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe);
- uznawania świadectwa lub innego dokumentu oraz potwierdzania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki uzyskanych w innych krajach (art. 93 b ust. 1 ustawy o systemie oświaty);
- odmowy umieszczenia zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku (art. 92 d ust. 4, 6 i 8 ustawy o systemie oświaty);
- wydawania postanowień na podstawie art. 106 *Kpa*;
- uchylecia części statutu szkoły lub placówki publicznej, jeżeli jego postanowienia są sprzeczne z prawem (art. 114 ustawy Prawo oświatowe);
- usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie w przypadku stwierdzenia, że szkoła lub placówka albo organ prowadzący realizuje swoją działalność z naruszeniem przepisów ustawy (art. 56

³¹ M.in. art. 89 ust. 5 Prawa oświatowego, ustawa o dostępie do informacji publicznej.

ustawy Prawo oświatowe);

- niedopuszczalności wniesienia odwołania (art. 134 Kpa w związku z art. 51 ust.1 pkt 4b ustawy Prawo oświatowe);

oraz

- wydawania decyzji jako organu II instancji w stosunku do rozstrzygnięć administracyjnych wydanych przez dyrektorów szkół w sprawach skreślenia uczniów z listy uczniów.

Sygnatury zweryfikowanych rozstrzygnięć ujęto w Tabeli nr 19.

Tabela nr 19

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
2023 r.					
1.	WPZN.5470.2.2023.EB	2.	WWEAS.5640.1.2023.DA	3.	WWEAS.5640.10.2023.DA
4.	WPZN.5861.241.2023.KG	5.	WWEAS.5640.2.2023.DA	6.	WWEAS.5640.11.2023.DA
7.	WPZN.5861.256.2023.KS	8.	WWEAS.5640.3.2023.DA	9.	WWEAS.5640.12.2023.MZ
10.	WPZN.5861.314.2023.KG	11.	WWEAS.5640.5.2023.DA	12.	WWEAS.5640.13.2023.MZ
13.	WPZN.5470.2.2023.EB	14.	WWEAS.5640.6.2023.DA	15.	WWEAS.5640.14.2023.MZ
16.	WWEAS.552.13.2023.PG	17.	WWEAS.5640.7.2023.DA	18.	WWEAS.5640.16.2023.MZ
19.	WWEAS.552.9.2023.PG	20.	WWEAS.5640.8.2023.DA	21.	WWEAS.5640.20.2023.MZ
22.	WWEAS.552.8.2023.PG	23.	WWEAS.5640.9.2023.DA	24.	WWEAS.5640.21.2023.MZ
25.	WWEAS.5640.26.2023.MZ*	26.	WWEAS.5640.27.2023.DA	27.	WWEAS.5640.28.2023.DA
28.	WWEAS.5640.30.2023.DA	29.	WWEAS.5640.31.2023.DA	30.	WWEAS.5640.34.2023.DA
31.	WWEAS.5640.36.2023.DA	32.	WWEAS.5640.37.2023.KP	33.	WWEAS.5640.38.2023.KP
34.	WWEAS.5640.39.2023.DA	35.	WWEAS.5640.40.2023.DA	36.	WWEAS.5640.41.2023.DA
37.	WWEAS.5640.45.2023.DA	38.	WWEAS.5640.46.2023.DA	39.	WWEAS.5551.9.2023.EG
40.	WWEAS.5741.2.2023.KE	41.	WKBN.571.2.2023.JS	42.	WKBN.571.3.2023.JS
43.	WKBN.571.4.2023.JS	44.	WKBN.571.7.2023.JS	45.	WKBN.571.6.2023.JS
46.	WKBN.571.5.2023.JS	47.	WKBN.571.1.2023.GS	48.	WKBN.5533.2.2023.SA.MG
49.	WKBN.571.8.2023.GS	50.	DK.552.198.2022.MS	51.	DK.552.196.2022.MSZ
52.	DK.552.197.2022.MSZ	53.	DK.580.121.2.2023.MS	54.	WKOS.552.2.5.2023.MK
55.	WKOS.5533.79.2023.MP.MD	56.	WKOS.5533.59.2023.MK		
2024 r.					
57.	WWEAS.5640.1.2024.DA	58.	WWEAS.5640.2.2024.DA	59.	WWEAS.5640.3.2024.DA
60.	WWEAS.5640.4.2024.DA	61.	WWEAS.5640.5.2024.DA	62.	WWEAS.5640.6.2024.DA
63.	WWEAS.5640.8.2024.DA	64.	WWEAS.5640.9.2024.DA	65.	WWEAS.5640.13.2024.DA
66.	WWEAS.5640.14.2024.DA	67.	WWEAS.5640.15.2024.DA	68.	WKBN.552.2.8.2024.JS
69.	WKBN.552.2.9.2024.JS				

* w ramach prowadzonego postępowania zakończonego wydaniem decyzji, wydano 2 postanowienia.

Nie wniesiono uwag do sposobu załatwienia 20 spraw. Ustalono, że:

- 1) organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami,
- 2) wystosowane do stron rozstrzygnięcia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa i zostały podpisane przez organ bądź osoby uprawnione do działania w jego imieniu,
- 3) sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa bądź art. 106 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa,
- 4) w przypadku braku możliwości rozpatrzenia sprawy w ustawowym terminie, każdorazowo wskazywano nowy termin załatwienia sprawy, w myśl art. 36 Kpa.

Zwrócono jednak uwagę, że:

- 1) w 47 decyzjach nie zawarto pouczenia, o którym mowa w art. 127a Kpa, do czego zobowiązuje art. 107 § 1 pkt 7 Kpa (poz. 1-3, 5-6, 8-12, 14-15, 17-18, 20-21, 23-38, 51, 53-55, 57-67);
- 2) organ podjął zawieszony na wniosek postępowanie w oparciu o art. 97 § 2 Kpa, wskazujący na możliwość podjęcia postępowania zawieszony z urzędu (poz. 25);
- 3) w przypadku 1 postępowania (znak: WKOS.5533.59.2023.MK) nie zostało wystosowane do strony pismo informujące o możliwości zapoznania się z aktami sprawy - art. 10 Kpa (poz. 56).

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

W okresie objętym kontrolą nie zostały wniesione żadne środki zaskarżenia w stosunku do decyzji wydanych przez Kuratora Oświaty.

(dowód, akta kontroli, str. 1300)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

- **W 47 decyzjach nie zawarto pouczenia, o którym mowa w art. 127a Kpa, do czego zobowiązuje art. 107 § 1 pkt 7 Kpa.**

(dowód, akta kontroli, str. 1313-1380)

Pismem z dnia 19.04.2024 r. Kurator wyjaśnił: *Prawo do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania przysługuje z mocy prawa na mocy art. 127a Kpa. Brak tego elementu nie powoduje nieważności decyzji, a w przyszłości organ będzie dopisywał informację o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania w wydanych decyzjach.*

(dowód, akta kontroli, str. 1304)

Podkreślenia wymaga fakt, że w decyzji administracyjnej pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania jest jednym z obligatoryjnych składników uzasadnienia decyzji, stosownie do treści art. 107 Kpa. Pomimo, iż jest to element decyzji, który nie wpływa na jej ważność, to strona winna zostać poinformowana co do wszystkich przysługujących jej praw (umożliwia stronie pełną realizację swoich praw).

- **Organ podjął zawieszona na wniosek postępowanie w oparciu o art. 97 § 2 Kpa, wskazujący na możliwość podjęcia postępowania zawieszona z urzędu.**

(dowód, akta kontroli, str. 1381-1399)

Pismem z dnia 19.04.2024 r. Kurator poinformował: *Postanowieniem z dnia 22.06.2023 r. organ zawiesił postępowanie na podstawie art. 98 § 1 Kpa, tj. wniosek z dnia 16 czerwca 2023 r. jedynej strony postępowania, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a więc w sytuacji gdy nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz nie zagraża to interesowi społecznemu. Powodem zawieszenia była konieczność uzupełnienia dokumentacji o dokumenty wymienione enumeratywnie w postanowieniu o zawieszeniu postępowania – co ze względu na fakt, że dokumenty te zostały wydane w Gambii-wymagało dłuższego czasu, niemożliwego do dokładnego określenia. W sytuacji, gdy wnioskodawca uzupełnił dokumenty, w dniu 24 sierpnia 2023 r. organ podjął zawieszona postępowanie na podstawie art. 97 § 2, uznając że ustąpiły przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania.*

(dowód, akta kontroli, str. 1305)

Jak wynika z powyższego, zgodnie z art. 98 § 1 Kpa organ administracji publicznej zawiesił postępowanie na wniosek strony, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte. Strona uzupełniła dokumenty co zobligowało organ administracji publicznej do wydania postanowienia o podjęciu postępowania. Tym samym podstawę zawieszona postępowania stanowił art. 98 § 2 Kpa, nie zaś art. 97 § 2 Kpa, jak wskazuje podmiot kontrolowany w wyjaśnieniach.

- **W przypadku postępowania znak: WKOS.5533.59.2023.MK nie zostało wystosowane do strony pismo informujące o możliwości zapoznania się z aktami sprawy (art. 10 Kpa).**

(dowód, akta kontroli, str. 1400-1433)

Pismem, z dnia 19.04.2024 r. Kurator potwierdził brak wystosowania pisma do strony informującego o możliwości zapoznania się z aktami sprawy.

(dowód, akta kontroli, str. 1307)

Podkreślić należy, że niezależnie od obligatoryjności decyzji jaką musiał wydać organ w omawianej sprawie, strona poza powzięciem informacji o toczącym się postępowaniu, musi mieć również realną możliwość złożenia wyjaśnień, wniosków itp. bez względu na fakt, czy wszczęte postępowanie miałyby ograniczyć się jedynie do wydania decyzji. Powyższe wynika z uprawnienia jakie w toczącym się postępowaniu administracyjnym ustawodawca zapewnił każdej jego stronie na podstawie art. 10 Kpa, tj. *organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.*

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe nieprawidłowości są pracownicy prowadzący powyższe postępowania, osoby nadzorujące oraz kierownik jednostki.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZKO z dnia 19.04.2024 r. (dowód, akta kontroli, str. 1301-1312)
Ocena obszaru nr 7	Pozytywna z nieprawidłowościami

Obszar Nr 8 – Prawidłowość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZKO skierowanych przez zewnętrzne jednostki kontrolne.

Podstawa prawna	1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 737). 2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2230 z późn. zm.).
Osoby udzielające wyjaśnień	Pan Paweł Palczyński – Zachodniopomorski Kurator Oświaty, Pan Mariusz Dubojski – Dyrektor Wydziału Kształcenia Ogólnego i Specjalnego, Pani Monika Świercz – Dyrektor Wydziału Administracji i Kadr, Pan Dariusz Białyomyzy – wz. Dyrektora Delegatury w Koszalinie, Pani Małgorzata Gucz – Dyrektor Wydziału Kształcenia Branżowego i Niepublicznego, Pani Iwona Rydzkowska – Dyrektor Wydziału Wspierania Edukacji, Analiz i Strategii.

Ustalenia kontroli:

Działalność kontrolna ZKO była oceniana w następującym zakresie:

- I. organizacja kontroli,
- II. planowanie kontroli w szkołach i placówkach oświatowych,
- III. przebieg kontroli w szkołach i placówkach oświatowych,
- IV. przygotowanie i przebieg kontroli form wypoczynku dzieci i młodzieży,
- V. kontrole wewnętrzne,
- VI. realizacja zaleceń pokontrolnych.

I. Organizacja kontroli.

1. Regulamin organizacyjny wskazuje, że opracowywanie planu nadzoru pedagogicznego oraz jego sprawowanie (w tym przeprowadzanie kontroli) należy do:

- Wydziału Kształcenia Ogólnego i Specjalnego (*WKOS*) – w zakresie publicznych przedszkoli, szkół, placówek, w tym – zespołów oraz publicznych i niepublicznych placówek specjalnych;
- Wydziału Kształcenia Branżowego i Niepublicznego (*WKBN*) – w zakresie publicznych i niepublicznych szkół, placówek kształcenia branżowego, technicznego i policealnego, w tym – zespołów oraz szkół, placówek niepublicznych każdego typu z wyłączeniem szkół i placówek specjalnych.

2. Kontrola i nadzór nad organizacją oraz przebiegiem wycieczek dzieci i młodzieży jest jednym z zadań Wydziału Wspierania Edukacji, Analiz i Strategii (*WWEAS*). Z kolei *WKOS* i *WKBN* uczestniczą w kontroli wycieczek dzieci i młodzieży we współpracy z Wydziałem Wspierania Edukacji, Strategii i Analiz. W regulaminie organizacyjnym znalazły się również zapisy dotyczące prowadzenia kontroli przez pracowników Delegatury w Koszalinie (*DK* albo *DKO*³²) i Oddziału Wydziału Kształcenia Ogólnego i Specjalnego w Nowogardzie (*WKOS-N*).

3. Rozdział 13. regulaminu organizacyjnego określa organizację i procedury kontroli, w tym kontroli wewnętrznej. Opracowano również następujące dokumenty regulujące te kwestie:

- Procedura dotycząca kontroli planowych podejmowanych w związku z realizacją „Planu nadzoru pedagogicznego Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty”,
- Procedura przeprowadzania kontroli wynikającej ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad szkołami oraz placówkami w województwie zachodniopomorskim.

4. Tryb i realizację wniosków i zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli oraz innych organów kontroli określa rozdział 14. regulaminu organizacyjnego. Zbiór wniosków i zaleceń pokontrolnych zewnętrznych organów kontroli skierowanych do Kuratora prowadzi Wydział Administracji i Kadr (*WAK*). Osoby kierujące daną komórką organizacyjną Kuratorium informują *WAK* o otrzymanych wnioskach i zaleceniach pokontrolnych oraz przekazują kopie tych wystąpień, a także opracowują projekty odpowiedzi i przedstawiają je do podpisu Kuratorowi. Kopie udzielonych odpowiedzi przekazywane są do *WAK*, którego dyrektor dokonuje analizy realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych oraz przedstawia ją kuratorowi (§ 71-73 regulaminu).

5. Sprawdzone zakresy obowiązków 24 kontrolerów przeprowadzających kontrole szkół i placówek – wszystkie zawierały stosowne zadania. Osoby przeprowadzające kontrole posiadały wymagane kwalifikacje pedagogiczne, określone w § 29 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego³³.

6. Przeanalizowano również zakresy obowiązków 27 pracowników przeprowadzających kontrole wycieczek dzieci i młodzieży. Zakresy obowiązków czterech pracowników *WWEAS*, trzech pracowników *DK* i jednego *DKO* zawierały zapisy dotyczące przeprowadzania takich kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 1472-1546, 1817)

Dyrektorzy *WKOS* i *DK* wyjaśnili, że zakresy obowiązków stanowią doprecyzowanie zakresu czynności, który został określony w regulaminie organizacyjnym. Kontrola wycieczek należy do

³² Oddział zamiejscowy Delegatury w Koszalinie.

³³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 15).

zadań wizytatorów i wyniku wprost z § 26 ust. 13 regulaminu organizacyjnego. Dyrektor WKBN wskazała na § 26a ust. 13 regulaminu organizacyjnego, z którego wynika uczestniczenie pracowników – we współpracy z WWEAS – w kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży. Wyjaśnienia zostały uwzględnione.

(dowód: akta kontroli str. 1818-1822)

II. Planowanie kontroli w szkołach i placówkach oświatowych.

1. Liczbę i tematykę kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek Kurator wskazuje w planie nadzoru pedagogicznego, który opracowuje się na każdy rok szkolny. W kontrolowanym okresie obowiązywały plany nadzoru pedagogicznego:

- na rok szkolny 2022/2023 z 29 sierpnia 2022 r., który zakładał przeprowadzenie 138 kontroli³⁴;
- na rok szkolny 2023/2024 z 31 sierpnia 2023 r., który zakładał przeprowadzenie 58 kontroli³⁵.

Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2023/2024 uwzględniał kierunki realizacji polityki oświatowej państwa³⁶, wskazane przez Ministra Edukacji i Nauki w pismach DKOPP-WNP.4092.63.2023.DB z 16.06.2023 r. i DKOPP-WNP.4092.112.2023.DB z 9.08.2023 r. W planie nie uwzględniono wniosków z realizacji planu nadzoru pedagogicznego za poprzedni rok, na które wskazuje § 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (opisano w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*).

(dowód: akta kontroli str. 1547-1572)

2. W planie nadzoru na rok szkolny 2023/2024 – zgodnie z wyznaczonymi przez ministra zadaniami z zakresu nadzoru pedagogicznego – ujęto następujące tematy kontroli:

- 1) w przedszkolach ogólnodostępnych i integracyjnych – zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych;
- 2) w szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących, technikach, branżowych szkołach I stopnia (ogólnodostępnych i integracyjnych) – zgodność z przepisami prawa zwiększenia dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom przez nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów specjalnych;
- 3) w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących, technikach, branżowych szkołach I stopnia – prawidłowość wykorzystania podręczników i książek pomocniczych do kształcenia uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej.

Wskazano liczbę oraz tematykę kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek³⁷.

(dowód: akta kontroli str.1562-1565)

³⁴ Po zmianach wprowadzonych w dniu 27.04.2023 r.

³⁵ Po zmianach wprowadzonych w dniu 18.03.2024 r.

³⁶ Art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe.

³⁷ § 20 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

3. Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2023/2024 został podany do publicznej wiadomości przez zamieszczenie go na stronie internetowej Kuratorium w dniu 31.08.2023 r.³⁸

W trakcie roku szkolnego 2022/2023 – w okresie objętym kontrolą – w planie nadzoru pedagogicznego wprowadzono zmiany wynikające z pisma Ministra Edukacji i Nauki sygn. DKOPP-WNP.4092.15.2022.DB z 17.01.2023 r. Plan został dostosowany do zmian w dniu 27.04.2023 r. (100 dni po wprowadzeniu zmian) i podany do publicznej wiadomości następnego dnia.

W trakcie roku szkolnego 2023/2024 zmiany w planie nadzoru pedagogicznego wynikały z pisma Ministra Edukacji sygn. DKOPP-WNP.4092.112.2023.BS z 27.02.2024 r. i zostały uwzględnione przez Kuratora po 20 dniach tj. 18.03.2024 r. Publikacja zmian na stronie internetowej Kuratorium nastąpiła 19.03.2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 1547, 1567)

Uwagi dotyczące terminu dokonywania zmian w planie nadzoru pedagogicznego opisano w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

III. Przebieg kontroli w szkołach i placówkach oświatowych.

1. W kontrolowanym okresie (do 28.03.2024 r.) organ przeprowadził 446 kontroli szkół i innych placówek (138 planowych i 308 doraźnych).

2. W wyniku badania dokumentacji 50 losowo dobranych spraw stwierdzono, że:

- 1) kontrole planowe zostały przeprowadzone w zakresie przewidzianym w planie nadzoru pedagogicznego;
- 2) nieprawidłowości w działalności szkół lub placówek ujawniono w wyniku przeprowadzenia 3 kontroli planowych i 19 doraźnych;
- 3) wszystkie kontrole zostały przeprowadzone na podstawie imiennych upoważnień wystawionych przez ZKO (§ 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego); upoważnienia zawierały elementy wskazane w § 14 ust. 3 pkt 1-7 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;
- 4) dyrektorzy szkół i placówek oraz organy prowadzące byli terminowo powiadamiani o zamiarze przeprowadzenia kontroli przewidzianej w planie nadzoru pedagogicznego, jej terminie i tematyce (§ 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego);
- 5) nie zawiadamiano dyrektorów szkół i placówek o zamiarze przeprowadzenia kontroli doraźnych, wynikających z potrzeby podjęcia działań nieprzewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego (§ 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego);
- 6) kontrole przewidziane w planie nadzoru pedagogicznego przeprowadzano z wykorzystaniem arkuszy kontroli zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (§ 13 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego);
- 7) kontrole przewidziane w planie nadzoru pedagogicznego były prowadzone w celu oceny stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki i nie trwały dłużej niż 2 dni (§ 4 ust. 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego);
- 8) kontrolujący sporządzali protokoły kontroli, z których jeden egzemplarz został włączony do akt kontroli, a drugi – za poświadczeniem odbioru – został przekazany dyrektorowi szkoły lub placówki (§ 16 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego);
- 9) przekazanie protokołu kontroli dyrektorowi szkoły lub placówki następowało we wskazanym

³⁸ § 20 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

w § 16 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego terminie 7 dni roboczych;
10) protokoły kontroli (poza jednym wyjątkiem³⁹) zawierały elementy wskazane w § 16 ust. 1 pkt 1-8 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;

11) w protokołach kontroli planowych:

- nie wszystkie rubryki były wypełniane (np. „Cel kontroli”, „Informacje o kontroli”, „Podstawa prawna”, „Wskazówki podczas przeprowadzenia kontroli”),
- nie wskazywano na podstawie jakich dokumentów dokonano ustaleń, kto udzielał informacji,
- używano skrótów nazw aktów prawnych, które nie były objaśnione (np. R2, R3, TDT, U-PO, RMEN, U-PU, RMEiN);

Dyrektor WKOS wyjaśnił taki stan rzeczy: *W celu realizacji zadań służących zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi elektroniczną platformę nadzoru pedagogicznego i administruje nią. Do dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego są upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, nauczyciele, uczniowie, rodzice i przedstawiciele organów prowadzących szkoły lub placówki. Zatem wizytatorzy Kuratorium Oświaty w Szczecinie przeprowadzający kontrolę planową posługują się powyższą platformą, na której zamieszczone są arkusze kontroli planowych. Wizytator ma jedynie możliwość wprowadzenia pewnych danych uzyskanych w toku czynności kontrolnych. Pozostała część protokołu kontroli nie podlega modyfikacji przez pracowników Kuratorium. W przypadku wprowadzenia danych za pomocą elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego, które wskazywałyby na nieprawidłowości (w zależności od tematyki kontroli) system automatycznie generuje zalecenia dla dyrektora, których treści nie można edytować.*

(dowód: akta kontroli str. 1815)

12) w przypadku ujawnienia nieprawidłowości kontrolujący wydawali stosowne zalecenia (art. 55 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe i § 16 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego), wraz z terminem ich realizacji (poza trzema przypadkami);

13) o stwierdzonych uchybieniach w działalności szkoły lub placówki nie zawiadamiano – w trybie art. 55 ust.7 ustawy Prawo oświatowe – organu prowadzącego szkołę lub placówkę;

Dyrektor WKOS wyjaśnił: *Jeżeli chodzi o zawiadamianie organu prowadzącego szkołę lub placówkę w trybie określonym w art. 55 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe, wyjaśniam, że Zachodniopomorski Kurator Oświaty dokonuje powyższych zawiadomień po indywidualnym rozpoznaniu sprawy z uwagi na otwarty katalog uchybień ujęty w powyższym przepisie. Kurator niejednokrotnie dokonywał powyższego zawiadomienia w okresie objętym kontrolą. Kurator uznaje, że uchybienie, aby było „istotne”, powinno być rażące i oczywiste. Głównie jeżeli wynika z naruszenia przepisów prawa regulujących czynności z zakresu zapewnienia uczniom lub wychowankom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Ponadto w przypadku stwierdzenia naruszenia, w sposób rażący, działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, których zakres uchybień jawi się jako odbiegający od „powszechnych” [...] Kurator dokonuje powyższego zawiadomienia z uwagi, że działalność szkoły/placówki wymaga dodatkowej uwagi ze strony organu prowadzącego lub dodatkowego wsparcia w celu przywrócenia ładnego porządku w szkole/placówce. Wyjaśnienia zostały uwzględnione.*

(dowód: akta kontroli str. 1815-1816)

³⁹ Sprawa DK.5533.2.25.2023 – protokół nie zawierał numeru upoważnienia, co wyjaśniono niedopatrzaniem wizytatora i nie miało znaczenia dla pozytywnej oceny zagadnienia.

3. Nie stwierdzono przypadków odmowy podpisania protokołu kontroli przez dyrektora szkoły lub placówki (§ 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego) czy zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole (§ 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego).

4. Stwierdzono następujące nieprawidłowości (opisane w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*):

- 1) skontrolowane akta nie zawierały zebranych w toku kontroli dokumentów potwierdzających przebieg i wyniki kontroli, w tym niezbędnych dowodów wskazujących na ujawnione nieprawidłowości i stanowiących podstawę ustaleń kontroli (§ 15 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego);
- 2) w przypadku kontroli: DK.5533.1.14.2023, DK.5533.1.18.2023 i DK.5533.2.6.2023 nie wskazano terminu realizacji zaleceń zawartych w protokole kontroli, co było niezgodne z § 16 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

IV. Przygotowanie i przebieg kontroli form wypoczynku dzieci i młodzieży.

1. W kontrolowanym okresie (do 28.03.2024 r.) organ przeprowadził 637 kontroli form wypoczynku dzieci i młodzieży (547 w 2023 r. i 90 w 2024 r.).

2. W kwestii planowania kontroli form wypoczynku dzieci i młodzieży dyrektor WWEAS wskazała: *[...] organizatorzy wypoczynku zobowiązani są do zgłoszenia właściwemu miejscowo kuratorowi oświaty zamiaru organizacji wypoczynku w następujących terminach: 21 dni przed terminem [...], 14 dni przed terminem [...], na 7 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku [...]. Jednakże zanim zgłoszenie będzie widoczne i możliwe do odczytu w bazie, musi zostać sprawdzone i zaakceptowane przez pracownika właściwego kuratorium. [...] bywa, że informacje o wypoczynkach [...] są możliwe do odczytu na parę dni przed ich rozpoczęciem, a nawet 1 dzień przed rozpoczęciem [...]* [W związku z tym im później pobiera się z bazy wykaz wypoczynków do kontroli na dany dzień, tym jest on aktualniejszy.

(dowód: akta kontroli str. 1827)

3. W wyniku badania dokumentacji 49 losowo dobranych spraw stwierdzono, że:

- 1) każdorazowo organizator wypoczynku był zawiadamiany o zamiarze przeprowadzenia kontroli (art. 92m ust. 3 ustawy o systemie oświaty);

Odnosnie zawiadamiania organizatora o zamiarze przeprowadzenia kontroli dyrektor WWEAS wyjaśniła: *[...] Dążąc do [...] skutecznego zawiadomienia organizatora wypoczynku o planowanej kontroli:*

- 1) zawsze przed kontrolą pracownik zawiadamia o planowej kontroli organizatora i/lub kierownika wypoczynku telefonicznie,
- 2) czasami, zależnie od sytuacji: dodatkowo albo np. kiedy nie można się skontaktować telefonicznie z organizatorem, zawiadamia organizatora o planowanej kontroli, wysyłając informację e-mailem;
- 3) zawsze pracownik wysyła także zawiadomienie o kontroli pisemnie pocztą tradycyjną.

Powyższa praktyka wynika ze specyfiki przebiegu wypoczynku. Informacja o wypoczynkach zarejestrowanych i widocznych w bazie – pobierana jest z bazy wypoczynku MEN na ok. tydzień przed planowym dniem kontroli. Bardzo duża liczba wypoczynków [...] wymusza odpowiednio dużą liczbę kontroli, a krótki czas realizacji sprawia, że wysyłanie zawiadomień za potwierdzeniem odbioru nie jest skuteczne ani praktyczne i nie daje informacji o tym, czy organizator został skutecznie zawiadomiony o kontroli. [...] W latach objętych kontrolą – nie było sytuacji niepowiadomienia organizatora wypoczynku o kontroli planowej [...].

(dowód: akta kontroli str. 1827-1828)

- 2) 39 zawiadomień o planowanej kontroli zostało podpisanych przez osoby nieposiadające stosownego upoważnienia do działania w imieniu organu – pracowników kontrolujących wypoczynek; Treść art. 92m ust. 3 wskazuje, że o zamiarze przeprowadzenia kontroli zawiadamia kurator oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 1635-1658)

Dyrektor WWEAS wyjaśniła: *[...] brak jest upoważnień do podpisywania zawiadomień o zaplanowanej kontroli. [...] W okresie pandemii covid 19 – w celu usprawnienia procesu realizacji kontroli przy jednoczesnym zachowaniu zasad bezpieczeństwa – Zachodniopomorska Kurator Oświaty podjęła decyzję, że pracownicy kontrolujący wypoczynek samodzielnie będą zawiadamiać organizatorów i kierowników o planowanych kontrolach. Ponieważ decyzja okazała się słuszna i samodzielność pracowników w tym zakresie wpłynęła na sprawność realizacji zadania – kontynuowano ten sposób. Jednocześnie zobowiązujemy się, że [...] upoważnienia [...] będą przygotowane dla każdego pracownika kontrolującego wypoczynek.*

(dowód: akta kontroli str. 1824)

Wyjaśnienia zostały uwzględnione.

- 2) przed rozpoczęciem kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę składała pisemne oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli (art. 92m ust. 6 ustawy o systemie oświaty);

Uwagi kontrolujących dotyczyły formy oświadczenia, które – poza jednym wyjątkiem – było integralną częścią protokołu kontroli sporządzanego po rozpoczęciu kontroli („Informacje podstawowe”, pkt 12).

(dowód: akta kontroli str. 1639, 1660, 1667, 1674, 1681, 1690)

Dyrektor WWEAS wyjaśniła: *Każdego roku przed wakacjami letnimi przeprowadzane jest wewnętrzne szkolenie dotyczące kontroli wypoczynku, podczas którego m.in. omawiany jest protokół, w tym dokładnie sprawa hipotetycznych sytuacji uzasadniających wyłączenie pracownika z udziału w kontroli. Każdy pracownik idzie na kontrolę w pełni świadomy i dobrze do niej przygotowany. Przed rozpoczęciem kontroli pracownik otrzymuje informacje na temat planowanych do kontroli wypoczynków, m.in. takich jak: nazwa organizatora, imię i nazwisko kierownika wypoczynku. Jeżeli nie zachodzą okoliczności wykluczające jego udział w kontroli, informuje i wysyła zawiadomienie o planowanej kontroli organizatora i kierownika wypoczynku [...] Na miejscu tylko potwierdza okoliczności dotyczące wypoczynku. Przy braku wskazań do wykluczenia go z kontroli podpisuje oświadczenie zawarte w protokole kontroli i przeprowadza kontrolę.*

(dowód: akta kontroli str. 1826)

Uwzględniając wyjaśnienia, należy wskazać, że adresatem oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli jest Kurator, który upoważnia osoby do jej przeprowadzenia i ewentualnie decyduje o wyłączeniu z udziału w kontroli w przypadkach wskazanych w art. 92 m ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Pisemne oświadczenie należy złożyć przed rozpoczęciem kontroli, co wynika z ust. 6. Jedynie w przypadku kontroli WWEAS.5553.15.2023.MK oświadczenie, będące odrębnym dokumentem, zostało sporządzone przed rozpoczęciem kontroli.

- 3) kontrole zostały przeprowadzone na podstawie upoważnień wydanych przez Kuratora (art. 92m ust. 4 ustawy o systemie oświaty);
4) nieprawidłowości ujawniono w wyniku 16 kontroli;

5) osoby przeprowadzające kontrolę sporządzały protokół kontroli, który zawierał informacje wskazane w art. 92 m ust. 11 ustawy o systemie oświaty.

4. Nie stwierdzono przypadków:

- odmowy podpisania protokołu (art. 92m ust. 12 ustawy o systemie oświaty);
- zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole (art. 92m ust. 13 ustawy o systemie oświaty);
- zarządzenia przez Kuratora zakończenia prowadzenia wypoczynku (art. 92n ust. 2 ustawy o systemie oświaty).

5. Stwierdzono, że sposób postępowania w przypadku ujawnienia nieprawidłowości podczas kontroli wypoczynku nie wypełniał dyspozycji art. 92m oraz art. 92n ustawy o systemie oświaty (szczegóły w części *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*).

V. Kontrole wewnętrzne.

W kontrolowanym okresie Kurator nie przeprowadził kontroli wewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 1926)

VI. Realizacja zaleceń pokontrolnych.

Na podstawie okazanej książki kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą przeprowadzone zostały w Kuratorium przez Najwyższą Izbę Kontroli dwie kontrole w zakresie:

- realizacja programu „Laboratoria przyszłości”;
- organizacja i funkcjonowanie nadzoru pedagogicznego w województwie lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie organizacji i funkcjonowania nadzoru pedagogicznego Najwyższa Izba Kontroli (NIK) w wystąpieniu pokontrolnym LSZ.410.25.1.2023 przedstawiła następujące wnioski:

- 1) zapewnienie uwzględniania w planach nadzoru pedagogicznego wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym;
- 2) polecenie dyrektorom publicznych szkół podstawowych opracowania programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia, w każdym przypadku stwierdzenia ich niedostatecznych efektów;
- 3) rozważenie zlecenia wyspecjalizowanym instytucjom lub osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje przeprowadzenia badań i opracowywania ekspertyz celem oceny efektywności dydaktycznej publicznych szkół podstawowych.

Wystąpienie wpłynęło do Kuratorium 1.02.2024 r. i ZKO był zobowiązany poinformować NIK o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań – w terminie 30 dni od otrzymania dokumentu. ZKO powiadomił NIK o podjętych działaniach w piśmie z 29.02.2024 r.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

- Kurator, opracowując plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2023/2024, nie uwzględnił większości wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym, niezgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Podstawą opracowania planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2023/2024 były wskazane przez właściwego ministra podstawowe kierunki realizacji oświatowej państwa oraz powinny być wnioski z nadzoru sprawowanego w roku szkolnym 2022/2023, zawarte w sprawozdaniu opublikowanym 27.10.2023 r. ZKO w sprawozdaniu ujął 2 wnioski wynikające z przeprowadzonych kontroli planowych, wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego oraz 12 wniosków wynikających z analizy wyników kontroli doraźnych. Plan nadzoru pedagogicznego na rok 2023/2024 uwzględnił jedynie kontrole przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 1548-1556)

Kurator wyjaśnił:

[...] Plan nadzoru pedagogicznego Kuratora opracowany jest na podstawie § 20 ust. 2 rozporządzenia [...], który w sposób jednoznaczny wskazuje na elementy jakie zawiera plan nadzoru pedagogicznego [...] i stanowi jedynie o konieczności zawarcia w nim liczby i tematyki kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek. Zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia [...] plan nadzoru pedagogicznego opracowanego przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiera liczbę i tematykę kontroli planowych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek. Zachodniopomorski Kurator Oświaty każdego roku podejmuje działania oparte o wyniki nadzoru pedagogicznego za poprzedni rok szkolny. [...] W planach nadzoru pedagogicznego Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty [...] zamieszczone zostały informacje o podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa, a zgodnie z wymogiem § 20 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, określone zostały każdorazowo liczba i tematyka kontroli planowych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek. Zachodniopomorski Kurator Oświaty, wskazując w Planie nadzoru pedagogicznego tematykę, liczbę, typy szkół i rodzaje placówek, które będą podlegać kontrolom planowym, uwzględnił wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym poprzez dobór szkół i placówek. [...] W obecnym stanie prawnym [...] uwzględnienie wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym dokonuje się poprzez dobór szkół i placówek. [...].

(dowód: akta kontroli str. 1913-1915)

Określając liczbę i tematykę kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek, Kurator był obowiązany uwzględnić również własne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru. Tym bardziej, że przyjmują one konkretną treść w sprawozdaniu. Co więcej, Kurator, określając w sprawozdaniu wnioski z kontroli planowych, stwierdził, że wskazują one na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego, czego jednak nie uwzględnił. Poza tym zawarł w planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2023/2024 kontrole uwzględniające jeden z wniosków z nadzoru sprawowanego w roku szkolnym 2022/2023 i określił w ich przypadku liczbę kontroli w poszczególnych typach szkół (mimo że nazwał te kontrole doraźnymi). Wypełnił tym, lecz w sposób niewystarczający, wymóg wskazany w § 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. W wyjaśnieniach Kurator przywołuje również wspomaganie jako formę nadzoru pedagogicznego. Zauważyć należy, że jest to forma odrębna od kontroli, nieobjęta planem nadzoru pedagogicznego.

- **Kurator dostosowywał plany nadzoru pedagogicznego z naruszeniem § 20 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.**

W kontrolowanym okresie dwukrotnie wprowadzane były zmiany, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 2 ustawy:

- 1) pismem Ministra Edukacji i Nauki DKOPP-WNP.4092.15.2022.DB z 17.01.2023 r. – zmiana terminu realizacji kontroli w odniesieniu do jednego z tematów kontroli;
- 2) pismem Ministra Edukacji DKOPP-WNP.4092.112.2023.BS z dnia 27.02.2024 r. – wskaźnik procentowy oraz termin realizacji w odniesieniu do dwóch tematów kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 1547, 1567)

Zgodnie z § 20 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego kurator oświaty niezwłocznie dostosowuje plan nadzoru pedagogicznego do tych zmian i podaje go do publicznej wiadomości przez zamieszczenie na stronie internetowej kuratorium oświaty. Tymczasem plany nadzoru pedagogicznego zostały dostosowane do zmian odpowiednio 27.04.2023 r. i 18.03.2024 r., czyli po 100 i 20 dniach od ich wprowadzenia.

Kurator wyjaśnił:

Jeżeli chodzi o pismo z dnia 17 stycznia 2023 r. [...] nie wprowadzało zmian w kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa. Powyższym pismem Minister przekazał jedynie zmianę terminu przeprowadzenia kontroli planowej [...] względem pierwotnie ustalonego terminu określonego w założeniach do opracowania planu nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty na rok szkolny 2022/2023. [...] Pismo Ministra Edukacji z dnia 27 lutego 2024 r. [...] nie wprowadzało zmian w kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa. Powyższym pismem Minister przekazał jedynie zmianę wskaźnika procentowego oraz terminu realizacji kontroli planowych. Zmian w planie dokonano w dniu 18 marca 2024 r. (data podpisania planu nadzoru pedagogicznego) z uwagi na okres usprawiedliwionej nieobecności Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty w dniach 11-15 marca 2024 r. Powyższe wskazuje, że zmian w planie nadzoru pedagogicznego dokonano niezwłocznie.

(dowód: akta kontroli str. 1916, 1917)

Niezwłocznego dostosowania planu nadzorczego wymagają wprowadzone przez właściwego ministra w trakcie roku szkolnego zmiany w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej (art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe) oraz wytycznych i poleceniach (art. 60 ust. 3 pkt 2 tejże). Pisma z 17.01.2023 r. i 27.02.2024 r. nawiązywały odpowiednio do pism Ministra Edukacji i Nauki sygn. DKOPP-WNP.4092.15.2022.DB z dnia 22.08.2022 r. i DKOPP-WNP.4092.12.2023.DB z dnia 9.08.2023 r., które to pisma zawierały wytyczne do opracowania planów nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2022/2023 i 2023/2024. Przekazując wytyczne minister powołał się na art. 60 ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe. Nie ma zatem wątpliwości, że pisma z 17.01.2023 r. i 27.02.2024 r. – zmieniające owe wytyczne – również powodowały konieczność dostosowania planu nadzoru pedagogicznego, co wynika z § 20 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Zmiany powinny zostać wprowadzone bez zbędnej zwłoki. Poza tym zgodnie z § 8 ust. 1 regulaminu w przypadku nieobecności ZKO, jego kompetencje wykonuje Zachodniopomorski Wicekurator Oświaty z siedzibą w Szczecinie.

- **Akta kontroli przeprowadzonych w szkołach lub placówkach nie zawierały zebranych w toku kontroli dokumentów potwierdzających przebieg i wyniki czynności kontroli, w tym niezbędnych dowodów wskazujących na ujawnione nieprawidłowości i stanowiących podstawę ustaleń kontroli – elementów wymienionych w § 15 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.**

Akta zawierały jedynie imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz protokoły kontroli, również w przypadku tych kontroli, w ramach których stwierdzono nieprawidłowości (3 kontrole planowe i 19 doraźnych).

Dyrektor WKOS wyjaśnił: *Wizytatorzy [...] wykonując czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy. W związku z powyższym nie zachodzi konieczność włączania do akt kontroli badanych dokumentów. Dokumentacja kontroli planowej [...] składa się z: a) upoważnienia do kontroli, b) protokołu kontroli, c) poświadczenia przesłania protokołu kontroli (o ile nie został podpisany w dniu kontroli w jednostce systemu oświaty lub odebrany osobiście*

przez dyrektora kontrolowanej jednostki), d) odpowiedzi dyrektora jednostki kontrolowanej, w której wskazuje sposób realizacji zaleceń wydanych w toku kontroli (o ile zalecenia zostały wydane). Ponadto powyższe ma zastosowanie również do kontroli doraźnych [...]. Dokumentacja kontroli doraźnej [...] składa się z: a) pisma wnoszącego sprawę (o ile zostało złożone), b) upoważnienia do kontroli, c) protokołu kontroli, d) poświadczenia przesłania protokołu kontroli (o ile nie został odebrany osobiście przez dyrektora kontrolowanej jednostki), e) odpowiedzi do wnoszącego, f) odpowiedzi dyrektora jednostki kontrolowanej, w której wskazuje sposób realizacji zaleceń wydanych w toku kontroli (o ile zalecenia zostały wydane). W tym miejscu należy przywołać art. 55 ust. 3 pkt 1-3 ustawy Prawo oświatowe [...] wizytatorzy wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo wstępu do szkół i placówek; wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy; wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć. [...] dyrektorowi kontrolowanej jednostki zapewniony jest czynny udział w kontroli. Odzwierciedlenie analizowanej dokumentacji, stanowiącej podstawę poczynienia ustaleń stanu faktycznego, znajduje się w protokole kontroli, który jest podpisywany przez dyrektora jednostki podlegającej kontroli. Dokumenty podlegają analizie w trakcie czynności kontrolnych prowadzonych na terenie szkoły i pozostają w szkole, bowiem na podstawie § 26 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej [...] w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji [...] dyrektor przedszkola, szkoły i placówki ponosi odpowiedzialność za właściwe prowadzenie i przechowywanie dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz za wydawanie odpowiednio przez przedszkole, szkołę lub placówkę dokumentów zgodnych z posiadaną dokumentacją.

(dowód: akta kontroli str. 1813-1815)

Odnosząc się do wyjaśnień, należy wskazać, że zapisy § 15 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego jednoznacznie wskazują na obowiązek zebrania w aktach kontroli dokumentów potwierdzających przebieg i wyniki kontroli, w tym niezbędnych dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych. Ma to szczególne znaczenie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Zebranie dowodów należy rozumieć jako ich utrwalenie za pomocą środków dowodowych (uzyskanie kopii dokumentów, przyjęcie oświadczeń lub wyjaśnień, dokonanie oględzin, sporządzenie dokumentacji fotograficznej). Dowody stanowią akta kontroli i nie można tego zastępować wyszczególnieniem i nazwaniem dowodów w protokole kontroli.

- **W przypadku kontroli: DK.5533.1.14.2023, DK.5533.1.18.2023 i DK.5533.2.6.2023 nie wskazano terminu realizacji zaleceń zawartych w protokole kontroli, co było niezgodne z § 16 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.**

(dowód: akta kontroli str. 1614-1634)

Dyrektor WKOS wyjaśnił, że *brak wskazania terminu realizacji wydanych w toku kontroli zaleceń wynikał z niedopatrzenia przez wizytatora.*

(dowód: akta kontroli str. 1819)

- **Sposób postępowania w przypadku ujawnienia nieprawidłowości podczas kontroli wypoczynku nie wypełniał dyspozycji art. 92m oraz art. 92n ustawy o systemie oświaty.**

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości⁴⁰ kontrolujący wypoczynek wydawali polecenie ich usunięcia, przy czym w 12 przypadkach⁴¹ określali również termin w jakim należy je usunąć (dowód: akta kontroli str. 1641, 1662, 1669, 1676, 1683, 1692, 1700, 1708, 1713, 1719, 1728, 1735, 1743, 1750-1751, 1757-1758, 1764).

Dyrektor WWEAS wyjaśniła: [...] Ewentualne pojawiające się nieprawidłowości, które mogły zostać wskazane w oparciu o ujęty w protokole zakres kontroli, w zdecydowanej większości mogły zostać usunięte przez kierownika wypoczynku w ramach posiadanych przez niego obowiązków i kompetencji. Z uwagi na krótki czas trwania wypoczynków – 2-14 dni – oraz w trosce o bezpieczeństwo dzieci, kierownik wypoczynku i/lub organizator są **niezwłocznie** informowani o zakresie nieprawidłowości i terminie ich usunięcia **już w trakcie kontroli**. W ślad za protokołem, zaakceptowanym przez kontrolowanego, wysyłane są pisma do organizatora wypoczynku wzywające do usunięcia nieprawidłowości oraz informujące o konieczności poinformowania o ich usunięciu Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty. Pisma te podpisywane są zawsze przez Kuratora lub osobę upoważnioną i wysyłane za potwierdzeniem odbioru. Z uwagi na to, że organizatorzy wypoczynku zwykle organizują różne jego formy przez cały okres ferii zimowych lub letnich i w związku z tym przebywają poza siedzibą firmy/ miejscem zamieszkania, pisma te nie są odbierane natychmiast, lecz w terminie późniejszym (często po zakończeniu wypoczynku). Bywa, że nie są odbierane w ogóle. W związku z tym kontrolujący wypoczynek pracownicy kuratorium niezwłocznie powiadamiają kierownika wypoczynku i/lub organizatora o konieczności usunięcia nieprawidłowości tuż po zakończeniu czynności kontrolnych. Osoby kontrolujące wypoczynek nie dodawały w piśmie wzywającym organizatora do usunięcia nieprawidłowości zapisu art. 92n ust. 1 ustawy o systemie oświaty, jeżeli stwierdzone nieprawidłowości były możliwe do niezwłocznego usunięcia i/lub nie stanowiły podstawy do wydania decyzji o zakończeniu prowadzenia wypoczynku przez organizatora wypoczynku. Często również do czasu odbioru pisma przez organizatora, wypoczynek byłby już zakończony. Zalecenia wydawane przez pracowników kuratorium po kontroli wypoczynku wynikają bezpośrednio z przeprowadzonych czynności i są wydane niejako **w zastępstwie organu sprawującego nadzór pedagogiczny**, który je potwierdza w oficjalnym piśmie skierowanym do organizatora. Doraźność tych zaleceń wynika z konieczności szybkiego reagowania na stwierdzone uchybienia przepisów prawa dotyczących stanu i warunków trwającego wypoczynku, ponieważ trwa on bardzo krótko, czasem kilka dni.

(dowód: akta kontroli str. 1825)

Przepisy ustawy o systemie oświaty wskazują, że nadzór nad wypoczynkiem organizowanym w kraju sprawuje kurator właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku. W ramach nadzoru – odpowiednio do potrzeb – kurator oświaty może kontrolować wypoczynek w miejscu wypoczynku. W tym celu wyznacza osobę lub osoby, które przeprowadzają kontrolę na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez kuratora oświaty. Osoba przeprowadzająca kontrolę ma obowiązek ustalić i zawrzeć w protokole kontroli stan faktyczny, zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości, a także imiona, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości (art.

⁴⁰ WWEAS.5553.16.2023.AS, WWEAS.5553.193.2023.PA, WWEAS.5553.231.2023.PA, WWEAS.5553.236.2023.PA, WWEAS.5553.326.2023.AS, WWEAS.5553.27.2023.JS, WWEAS.5553.13.2024.HM, WWEAS.5553.27.2024.PG, WWEAS.5553.33.2024.KP, DKO.5553.6.2024.KK, DKO.5553.14.2023.KK, DKO.5553.51.2023.KZ, DKO.5553.68.2023.KZ, DK.5553.3.2023.KD, DK.5553.85.2023.KP.HŁD, DK.5553.99.2023.DB.

⁴¹ WWEAS.5553.16.2023.AS, WWEAS.5553.326.2023.AS, WWEAS.5553.27.2023.JS, WWEAS.5553.13.2024.HM, WWEAS.5553.27.2024.PG, DKO.5553.6.2024.KK, DKO.5553.14.2023.KK, DKO.5553.51.2023.KZ, DKO.5553.68.2023.KZ, DK.5553.3.2023.KD, DK.5553.85.2023.KP.HŁD, DK.5553.99.2023.DB.

92m ust. 11 pkt 8-10 ustawy o systemie oświaty). W tym celu osobie przeprowadzającej kontrolę przysługuje prawo wstępu do wszystkich obiektów i urządzeń związanych z wypoczynkiem, wglądu do dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kontroli, sporządzania jej kopii oraz żądania udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień (art. 92m ust. 9 ustawy o systemie oświaty). W obowiązującym stanie prawnym osoba przeprowadzająca kontrolę nie może bez stosownego upoważnienia wydawać poleceń (zaleceń, wezwań, nakazów etc.) w zakresie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w określonym terminie. Nie można zgodzić się z padającym w wyjaśnieniach stwierdzeniem, że zalecenia mogą być wydawane przez pracowników kuratorium *niejako w zastępstwie organu sprawującego nadzór pedagogiczny*. Osoba przeprowadzająca kontrolę przedstawia stwierdzone nieprawidłowości organizatorowi wypoczynku lub kierownikowi wypoczynku albo osobie upoważnionej⁴², ustala czy istnieje możliwość ich usunięcia już w trakcie kontroli oraz informuje o okolicznościach prawnych.

W razie stwierdzenia podczas kontroli, że wypoczynek jest prowadzony niezgodnie z prawem lub danymi zawartymi w zgłoszeniu wypoczynku, zastosowanie znajduje art. 92n ustawy o systemie oświaty.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe nieprawidłowości są pracownicy prowadzący powyższe postępowania kontrolne, osoby nadzorujące oraz kierownik jednostki.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Pisemne wyjaśnienia: 1) dyrektora WKOS z 19 i 25.04.2024 r., 2) dyrektora WAK z 19.04.2024 r., 3) dyrektora DK z 25.04.2024 r., 4) dyrektora WKBN z 26.04.2024 r., 5) dyrektora WWEAS z 25.04.2024 r., 6) Kuratora z 9.05.2024 r. (akta kontroli str. 1813-1917)
Ocena obszaru nr 8	pozytywna z nieprawidłowościami

Obszar nr 9 – Zarządzanie zasobami ludzkimi w Kuratorium, ze szczególnym uwzględnieniem Standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej.

Podstawa prawna	1. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 409), zwana dalej <i>ustawą</i> . 2. Zarządzenie nr 6 z dnia 12 marca 2020 r. Szefa Służby Cywilnej <i>Standardy zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej</i> (z późn. zm.).
Osoby udzielające wyjaśnień w trakcie kontroli	Pan Paweł Palczyński – Kurator, Pani Monika Świercz – Dyrektor Wydziału Administracji i Kadr.

Ustalenia kontroli:

Kształt i sposób funkcjonowania służby cywilnej regulują przepisy ustawy o służbie cywilnej. Z uwagi na fakt, że o jakości i skuteczności działania każdego urzędu decyduje w dużym stopniu forma i sposób zarządzania zasobami ludzkimi, Szef Służby Cywilnej określił *Standardy zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej* (zwane dalej Standardami). Wskazane w tym dokumencie działania mają na celu takie planowanie i organizowanie pracy podległych pracowników, ich motywowanie i rozwój, aby pomogły one osiągnąć cele urzędu i jednocześnie zaspokoić potrzeby pracowników związane z ich rozwojem, wynagrodzeniem oraz godzeniem życia zawodowego z prywatnym.

⁴² Art. 92m ust. 10 ustawy o systemie oświaty.

1. Realizacja Standardów w zakresie organizacji procesów zarządzania zasobami ludzkimi (Rozdział II Standardów).

W okresie objętym kontrolą w Kuratorium obowiązywał **Program zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej na lata 2021-2023**⁴³ (zwany dalej Programem). Na podstawie analizy przedłożonego dokumentu ustalono, że zawierał on wszystkie elementy wymienione w Rozdziale II ust. 1 Standardów, które są obligatoryjne dla urzędów zatrudniających powyżej 50 członków korpusu służby cywilnej⁴⁴, poza opisem **narzędzi work-life balance**. ZKO poinformował, że w Kuratorium stosowane są następujące narzędzia: *praca zdalna, wyjścia prywatne, udział w akcji „2 godziny dla rodziny”, promowanie zdrowego trybu życia (w tym szczepienia profilaktyczne), możliwość odpoczynku i zjedzenia posiłku w pokoju socjalnym, ruchomy czas pracy i indywidualny rozkład czasu pracy*.

W dniu 17.04.2024 r. Kurator wyjaśnił także, że *aktualnie trwają prace koncepcyjne związane z aktualizacją Programu na lata 2024-2026 [...]*.

(dowód: akta kontroli str. 1925, 1928-1938)

W toku kontroli zwrócono uwagę, że Program na lata 2021-2023 został zatwierdzony przez ZKO w dniu 7.11.2023 r. W związku z powyższym pouczono, aby Program zatwierdzany był każdorazowo przez ZKO na początku biegu 3-letniego okresu jego obowiązywania, a nie na końcu. Jednocześnie rekomenduje się, by tak planować i przeprowadzać prace aktualizujące Program, aby po zakończeniu jego obowiązywania, niezwłocznie móc przyjąć i zatwierdzić nową wersję obowiązującą na kolejne 3 lata. Mając na względzie, że przedmiotowe prace zostały już podjęte przez podmiot kontrolowany, nie zostaną sformułowane w tym zakresie zalecenia pokontrolne.

W celu przeciwdziałania zjawisku mobbingu, ZKO Zarządzeniem nr 37/I/2013 z dnia 29.05.2013 r. ustalił **Wewnętrzną Politykę Antymobbingową** (zwana dalej WPA), o której mowa w Rozdziale II ust. 2 Standardów. W myśl § 4 ust. 3 WPA wszyscy pracownicy mają obowiązek się z nią zapoznać i przekazać do kadr oświadczenie potwierdzające ten fakt, którego wzór stanowi załącznik do WPA. W toku kontroli przedłożono stosowne oświadczenia pracowników. ZKO poinformował jednocześnie, że *w okresie objętym kontrolą nie toczyło się postępowanie dotyczące podejrzenia wystąpienia zachowań mobbingowych*. ZKO wskazał także, że *planuje się w najbliższym czasie przeprowadzenie wśród pracowników jednostki ankiety satysfakcji, w której między innymi uwzględnione zostaną potencjalne zachowania mobbingowe*.

(dowód: akta kontroli str. 1925-1926, 1939-1949)

Mając na względzie upowszechnianie kultury uczciwości, Zarządzeniem nr 29/2023 z dnia 15.06.2023 r. ZKO ustalił **Zasady Etyki Zawodowej Pracowników**, które udostępnione zostały za pośrednictwem Intranetu. Powyższe wypełnia dyspozycję Rozdziału II ust. 4 Standardów.

(dowód: akta kontroli str. 1950-1956)

2. Realizacja Standardów w zakresie naborów, zatrudnienia i wprowadzania do pracy (Rozdział III Standardów).

Realizując zasadę obiektywizmu i konkurencyjności w procesie naboru, ZKO określił **wewnętrzną**

⁴³ Program zaakceptowany został przez ZKO w dniu 7.11.2023 r.

⁴⁴ Na dzień 17.04.2024 r. w Kuratorium Oświaty zatrudnionych było 75 osób należących do korpusu służby cywilnej.

procedurę naboru do korpusu służby cywilnej w zbiorczym dokumencie pn. **Zasady Zarządzania Zasobami Ludzkimi**⁴⁵ (zwane dalej Zasadami zarządzania). W toku kontroli ustalono, że ogłoszenia o wolnym stanowisku zamieszczane są w pierwszej kolejności w Intranecie oraz na tablicy ogłoszeń Wydziału Administracji i Kadr. W przypadku niewyłonienia osoby do zatrudnienia w naborze wewnętrznym ogłoszenie publikowane jest w BIP KPRM, BIP KO, a także wywieszane na tablicy ogłoszeń Kuratorium. W okresie objętym kontrolą ogłoszonych zostało 12 naborów.

Określona w Zasadach zarządzania **procedura naboru** zapewnia obiektywną ocenę każdego aplikującego i pomaga wybierać kandydatów wyłącznie w oparciu o wymagania określone w ogłoszeniu. Przyjęta procedura jest zgodna z wytycznymi Rozdziału III ust. 2 Standardów.

(dowód: akta kontroli str. 1924, 1961-1965, 1980-1982, 2008-2010, 2031-2034)

Mając na uwadze zapisy Rozdziału III ust. 6 Standardów, ZKO w Zasadach zarządzania określił **organizację służby przygotowawczej** w zakresie jej przeprowadzania oraz egzaminu kończącego. W formie załączników ustalony został wzór protokołu z egzaminu (załącznik nr 8 do Zasad zarządzania) oraz wzór zaświadczenia o ukończeniu służby przygotowawczej (załącznik nr 9 do zasad zarządzania). Zgodnie z przyjętą organizacją, w celu przeprowadzenia egzaminu kończącego służbę przygotowawczą, ZKO każdorazowo powoływał komisję egzaminacyjną. W toku kontroli przedłożono Zarządzenia ZKO wydane w przedmiotowej sprawie. ZKO poinformował, że w okresie objętym kontrolą 4 osoby zostały skierowane na służbę przygotowawczą i ją ukończyły.

(dowód: akta kontroli str. 1924, 1972-1974, 1991-1994, 2034-2035, 2053-2057, 2076-2077)

Zgodnie z Rozdziałem III ust. 1 Standardów przed powołaniem osoby na wyższe stanowisko w służbie cywilnej należy sprawdzić przy użyciu odpowiednich narzędzi, czy dana osoba posiada **kompetencje kierownicze**. ZKO poinformował, że *dotychczas stanowiska kierownicze były obsadzone w ramach awansu „stanowiskowego” spośród pracowników jednostki. Osoba awansowana na stanowisko kierownicze była obserwowana podczas wykonywania swoich zadań, a jej kompetencje do awansu na stanowisko kierownicze zostały ustalone w szczególności podczas pracy w zespołach/grupach zadaniowych.*

Uwzględniając wniesione wyjaśnienia rekomenduje się, by pomimo praktykowanej dotąd zasady obsadzania stanowisk kierowniczych na podstawie awansu zawodowego, opracować zasady oraz narzędzia weryfikujące posiadane kompetencje kierownicze. Wskazane rozwiązanie zapewni transparentność i obiektywizm przy obsadzaniu kluczowych stanowisk w Kuratorium.

(dowód: akta kontroli str. 1919)

3. Realizacja Standardów w zakresie motywowania pracowników (Rozdział IV Standardów).

Jednym z niezbędnych elementów **systemu motywacji i rozwoju zawodowego** jest usystematyzowanie wynagrodzeń oraz zapobieganie nierównościom w wynagradzaniu. ZKO poinformował, że *w przypadku zatrudnienia nowego pracownika – wynagrodzenie ustalane jest w oparciu o przepisy art. 18^{3c} § 1 kodeksu pracy, w wyniku wartościowania stanowiska pracy, warunków panujących na rynku pracy oraz kompetencji niezbędnych do wykonywania pracy na stanowisku. W przypadku podwyżki wynagrodzenia – jego wysokość ustala się w odniesieniu do wskazanych powyżej czynników, dodatkowo biorąc pod uwagę ocenę pracy danego pracownika i jego wyniki.*

⁴⁵ Zasady Zarządzania Zasobami Ludzkimi wprowadzone zostały Zarządzeniem ZKO nr 101/2012 z dnia 31.12.2012r., zmienione Zarządzeniem nr 37/2014 z dnia 20.08.2014 r. oraz Zarządzeniem nr 54/2015 z dn. 17.11.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1957-2075)

Wyjaśnienia złożone przez ZKO znajdują potwierdzenie w dziale 2 Zasad zarządzania, w którym określony został sposób przeprowadzania opisu oraz **wartościowania stanowisk pracy**. W celu wartościowania w KO powoływany jest zespół wartościujący, którego skład określony został w przytoczonych przepisach. W toku kontroli przedłożono protokół z posiedzenia zespołu wewnętrznego wartościującego stanowisko pracy, które obsadzone zostało w 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 1920, 1959-1960, 2003, 2026-2027, 2078-2079)

Realizując dyspozycję art. 81 ustawy, w KO przeprowadzana była **ocena okresowa** członków korpusu służby cywilnej, która polega na uzyskiwaniu, analizie i rejestracji rzetelnych informacji na temat wyników pracy, kompetencji i możliwości pracownika. W okresie objętym kontrolą takiej ocenie poddanych zostało 32 pracowników. W toku kontroli przedłożono *Arkusze oceny okresowej urzędnika służby cywilnej lub pracownika służby cywilnej* sporządzone dla 2 pracowników. Arkusze zawierały przyjęte kryteria oceny, przyznaną ocenę, uzasadnienie przyznanej oceny oraz wnioski. Dokumenty zostały podpisane przez osobę dokonującą oceny oraz ocenianego. Oceny pracowników zostały przeprowadzone przed upływem 24 miesięcy od ostatniej oceny.

(dowód: akta kontroli str. 1924, 2080-2085)

Zgodnie z zapisami ujętymi w Standardach (Rozdział IV ust. 2), ZKO w Zasadach zarządzania jasno i precyzyjnie określił zasady i kryteria **przyznawania nagród pieniężnych** (dział 4 rozdział 3), **dotyków zadaniowych** (dział 4 rozdział 2) oraz **awansowania i przeszerogowania** (dział 4 rozdział 1) w KO, stąd też pracownicy posiadają pełną wiedzę jakie działania, zachowania czy inicjatywy są szczególnie premiowane w tym zakresie. Powyższe zapisy w sposób szczegółowy regulują omawiany obszar, co w pełni realizuje założenia wskazane w Standardach.

(dowód: akta kontroli str. 1965-1969, 2004-2006, 2036-2039)

Obligatoryjnym elementem o charakterze motywującym i rozwojowym, który powinien być określony w jednostce zatrudniającej powyżej 50 członków korpusu służby cywilnej, jest **system informacji zwrotnej**. W tym zakresie ZKO w przyjętym Programie wskazał, że *przekazanie pracownikowi przez jego przełożonego jasnego komunikatu informującego, że np. zrealizował zadanie doskonale, wykazując się błyskotliwością i szybkością działania niewątpliwie podniesie jego samoocenę i spowoduje, że tym chętniej podejmie się nowych wyzwań w przyszłości*.

Mając na uwadze powyższy zapis oraz wytyczne Standardów w tym zakresie, warto zwrócić uwagę, że system informacji zwrotnej powinien mieć charakter informacji bieżącej oraz informacji cyklicznej. Ponadto, informacja zwrotna by była skuteczna i efektywna powinna odnosić się zarówno do osiągniętego sukcesu przez pracownika, ale również do sytuacji gdy pracownik popełni błąd – o ile jest to informacja konkretna i przekazana w sposób dostosowany do odbiorcy, będzie miała ona poza walorem motywacyjnym, także efekt edukacyjny.

(dowód: akta kontroli str. 1934-1935, 2040)

4. Realizacja Standardów w zakresie rozwoju i szkolenia (Rozdział VI Standardów).

Sposoby podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników KO określone zostały w Zasadach zarządzania w następujących obszarach:

- 1) podnoszenie kwalifikacji zawodowych w szkoleniach;
- 2) zasady udzielania świadczeń w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego;
- 3) **Indywidualny Program Rozwoju Zawodowego** (zwany IPRZ).

(dowód: akta kontroli str. 1970-1972, 1974-1979, 2020-2023, 2042-2047)

W toku kontroli przedłożono **roczne plany szkoleń** na rok 2023 oraz 2024 zatwierdzone przez ZKO. Zgodnie z wytycznymi określonymi w Standardach w podmiocie kontrolowanym pracownicy korzystali z różnorodnych form działań rozwojowych, tj. szkoleń zewnętrznych specjalistycznych, szkoleń centralnych oraz szkoleń wewnętrznych prowadzonych przez pracowników KO, w tym ze szkoleń kaskadowych.

(dowód: akta kontroli str. 2086-2089)

Zgodnie z § 82 ust. 1 Zasad zarządzania *IPRZ ustala bezpośredni przełożony [...] bezpośrednio po dokonaniu okresowej oceny [...]*. Niemniej, w toku kontroli przedłożono IPRZ ustalony tylko dla 2 osób, podczas gdy w kontrolowanym okresie przeprowadzono 32 oceny okresowe. Dyrektor Wydziału Administracji i Kadr poinformował, że *dotychczasowa praktyka pokazała, że wystarczające wydaje się nieformułowanie nowego IPRZ każdorazowo przy dokonywaniu oceny okresowej, z uwagi na statyczność zadań wykonywanych na stanowiskach pracy w KO. W związku z tym, w nowym projekcie ZZZL⁴⁶ przewidziano obowiązek formułowania IPRZ po raz pierwszy przy zatrudnieniu pracownika, zaś jego aktualizację – w przypadku dokonania istotnych zmian w dotychczasowym opisie stanowiska pracy lub gdy bezpośredni przełożony dostrzeże konieczność rozwoju pracownika w obszarach nieobjętych dotychczasowym IPRZ.*

(dowód: akta kontroli str. 1926, 1978)

Mając na uwadze wniesione wyjaśnienia oraz fakt, że akty wyższego rzędu tj. ustawa (art. 108) oraz Standardy (Rozdział VI ust. 2) nie narzucają ram czasowych w jakich IPRZ należy ustalić dla poszczególnych pracowników, kontrolujący nie sformułują zaleceń w badanym obszarze. Przemawiają za tym również działania podjęte przez podmiot kontrolowany polegające na analizie zasadności ustalania IPRZ po każdorazowej ocenie okresowej oraz dostosowaniu regulacji w tym zakresie w nowych Zasadach zarządzania, które aktualnie są na końcowym etapie opiniowania przez związki zawodowe.

(dowód: akta kontroli str. 2042)

Nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących wystosowaniem zaleceń pokontrolnych.

Ocena obszaru nr 9

Pozytywna

⁴⁶ ZKO oświadczył, że do akceptacji związkom zawodowym przekazano w dniu 11.04.2024 r. projekt nowych ZZZL, tj. zasad zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej (dowód: akta kontroli str. 2028).

Wpis do książki kontroli	Nr 1/2024
--------------------------	-----------

Podsumowanie ustaleń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawdliwość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja: <ul style="list-style-type: none"> – nie odprowadzono pozyskanych dochodów do budżetu Skarbu Państwa w terminie wynikającym z rozporządzenia (1 dzień po terminie). 2. Prawdliwość realizacji budżetu w układzie zadaniowym: nieprawidłowości nie stwierdzono. 3. Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem: nieprawidłowości nie stwierdzono. 4. Prawdliwość ponoszenia wydatków: <ul style="list-style-type: none"> – wydatki dotyczące opłat za odprowadzanie ścieków oraz opłat za wodę opadową księgowano w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. w § 4260, zamiast w § 4300. 5. Prawdliwość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje: nieprawidłowości nie stwierdzono. 6. Prawdliwość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zamówień o wartości poniżej 130 000 zł: <ul style="list-style-type: none"> – nie sporządzono wniosku o dokonanie wydatku dotyczącego umowy nr 1/N/2024 do czego zobowiązywał § 13 ust. 4 regulaminu; – w przypadku 1 wniosku o dokonanie wydatku finansowego brak było dokumentów wskazanych w § 9 regulaminu bądź dokumentu potwierdzającego realizację § 13 ust. 2 regulaminu. 7. Terminowość oraz prawidłowość załatwiania spraw: <ul style="list-style-type: none"> – w 47 decyzjach nie zawarto pouczenia, o którym mowa w art. 127a Kpa, do czego zobowiązuje art. 107 § 1 pkt 7 Kpa; – organ podjął zawieszono na wniosek postępowanie w oparciu o art. 97 § 2 Kpa, wskazujący na możliwość podjęcia postępowania zawieszono z urzędu; – w przypadku 1 postępowania nie zostało wystosowane do strony pismo informujące o możliwości zapoznania się z aktami sprawy (art. 10 Kpa). 8. Prawdliwość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZKO skierowanych przez zewnętrzne jednostki kontrolne: <ul style="list-style-type: none"> – opracowując plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2023/2024, nie uwzględniono większości wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym, niezgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego; – plany nadzoru pedagogicznego dostosowywano z naruszeniem § 20 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego; – w aktach kontroli przeprowadzonych w szkołach lub placówkach nie zawierano zebranych w toku kontroli dokumentów potwierdzających przebieg i wyniki czynności kontroli, w tym niezbędnych dowodów wskazujących na ujawnione nieprawidłowości i stanowiących podstawę ustaleń kontroli – elementów wymienionych w § 15 ust. 1 pkt
----------------------	---

	<p>2 i 4 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – w przypadku 2 kontroli nie wskazano terminu realizacji zaleceń zawartych w protokole kontroli, co było niezgodne z § 16 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego; – w przypadku ujawnienia nieprawidłowości podczas kontroli wycieczki postępowano w sposób niezgodny z art. 92m oraz art. 92n ustawy o systemie oświaty. <p>9. Zarządzanie zasobami ludzkimi w ZKO, ze szczególnym uwzględnieniem Standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej: nieprawidłowości nie stwierdzono.</p>
<p>Zalecenia</p>	<p><u>w zakresie prawidłowości dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – odprowadzać dochody Skarbu Państwa w terminach wynikających z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów ws. szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa. <p><u>w zakresie prawidłowości organizacji oraz gospodarowania mieniem:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – umieszczać w Biuletynie Informacji Publicznej Kuratorium informacje o przekazanych darowiznach w postaci zużytych i zbędnych składników majątku ruchomego, zgodne z dyspozycją § 39 ust. 6 rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa. <p><u>w zakresie prawidłowości ponoszenia wydatków:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – opłaty za odprowadzanie ścieków oraz opłaty za wodę opadową księgować w § 4300 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. <p><u>w zakresie prawidłowości udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zamówień o wartości poniżej 130 000 zł:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – przy prowadzeniu postępowań o wartości poniżej 130 000 zł przestrzegać procedur ustalonych w wewnętrznych dokumentach opracowanych w Kuratorium. <p><u>w zakresie terminowości oraz prawidłowości załatwiania spraw:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zamieszczać w wydawanych decyzjach administracyjnych pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania i o jego skutkach, do czego zobowiązuje art. 107 § 1 pkt 7 Kpa; – wszczynać zawieszono postępowania na podstawie przepisów Kpa, które bezpośrednio przypisują organowi kompetencje do podejmowania rozstrzygnięć w ww. formie; – zapewnić stronom czynny udział w postępowaniu administracyjnym w szczególności przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, w myśl art. 10 Kpa.

	<p><u>w zakresie prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZKO skierowanych przez zewnętrzne jednostki kontrolne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowując plan nadzoru pedagogicznego, uwzględniać wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym (§ 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego); – niezwłocznie dostosowywać plan nadzoru pedagogicznego, również w przypadkach wprowadzenia przez właściwego ministra w trakcie roku szkolnego zmiany w wytycznych i poleceniach, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe (§ 20 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego); – zawierać w aktach kontroli dokumenty potwierdzające przebieg i wyniki czynności kontroli, w tym niezbędne dowody wskazujące na ujawnione nieprawidłowości i stanowiące podstawę ustaleń kontroli (§ 15 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego); – w protokole kontroli wskazywać termin realizacji zaleceń (§ 16 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego); – w razie stwierdzenia podczas kontroli wypoczynku, że jest on prowadzony niezgodnie z prawem lub danymi zawartymi w zgłoszeniu, stosować art. 92n ustawy o systemie oświaty.
<p>Pouczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, – o podjętych działaniach, mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
<p>Podpis kierownika jednostki kontrolującej</p>	<p style="text-align: center;">z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Bartosz Brożyński</i></p> <p style="text-align: center;">I WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>